

ÓRALESEN: „Amint az előadó belép, elcsendesedik a terem, mindenki a füzete után kotorászik. Meglepő bevezetéként az előadó állást kínál: — Akar maguk közül valaki az élelmiszeriparban árákkal foglalkozni osztályvezetőként jó fizetésért?” Cikk a 7. oldalon.

ÁLT. KARI KÜLDÖTT-

GYÜLÉS: „Ez az elmúlt évben inkább csak a tanár és a pénzügyi szakon sikerült, a tervek gazdasági szak mozgalmi munkája úgy látszik még mindig nem tud kilábalni a hullámvölgyből.” Cikk a 4. oldalon.

„AZ EGYÉNHEZ KELL KÖZELEDNI!” „A mostani korban nem elsősorban a nagy,

tömeges, csoportos akciókra van szükség, hanem a KISZ-programjait, céljait sokkal inkább az egyénhez kell közelíteni. Az a feladatunk, hogy fölismerjük azokat a célokat, lehetőségeket, amikkel meg lehet fogni az egyes embereket, és az alapszervezeteket.” Cikk a 4. oldalon.

LÁTÓKÖR: „Mit jelent ma írónak, költőnek lenni Magyarországon? Ezt elemzi a szerző és megállapítja, hogy konszolidált korunkban nem sokat. Társadalmunk fejlettségének mai fokán megengedheti magának, hogy eltart egy csomó író. Az író beépült a társadalomba, azért fizetik, hogy írjon.” Cikk a 6. o.

FOCISIKER ELŐTT A KÖZGÁZ? — Milyen esélyek vannak a győzelemre? — Két mérkőzés van még hátra: a Pénzügyi és a Számviteli Főiskola és a Kandó Kálmán Főiskola ellen. Ha az előbbi csapat ellen győzünk, akkor mi nyerjük meg a bajnokságot.” Cikk a 8. oldalon.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

KAROLYI KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

XXI. ÉVFOLYAM, 9. SZÁM

ÁRA: 1.20 FORINT

1979. MÁJUS 3.

Egyetemi KISZ-küldötttertekezéslet

MEGVÁLASZTOTTÁK AZ ÚJ KISZ-BIZOTTSÁGOT

Az egyetemi küldötttertekezésletet április 18-án tartották. A 82 küldöttből mindössze 54 jelent meg. Eljött Tóth Zoltán, a KISZ KB egyetemi és főiskolai osztályának vezetője, Tarcsi Gyula, a Budapesti KISZ Bizottság titkára, Gyulás Kálmán, a IX. kerületi KISZ Bizottság titkára, Baranyai Éva, a kerületi iskolafelügyelő, Selmeci Lajos, az egyetemi pártbizottság titkára, Berend T. Iván rektor, Vass László, az egyetemi KISZ-bizottság titkára, valamint — természetesen — az elnöklő Németh Gyöngyi, az egyetemi KISZ-bizottság tagja.

Elsőként a

kiemelkedő mozgalmi munkát

végzőket jutalmazta a KISZ-bizottság oklevelekkel és emléklapokkal, majd elkezdődött a vita a KISZ-bizottság beszámolója fölött, és kissé azon túl is.

A beszámolót előzőleg minden küldött kézhez kapta, s ebből most mi is idézzük a lényegesebb megállapításokat.

A beszámoló

KISZ-tagságunk arculata

néhány fontos jellemzőjével kezdődik. „Az MSZMP egyetemi bizottságának elemzésében” legpozitívabbnak nevezett hallgatók arculatára a mai helyzetben az a jellemző, hogy elkötelezettségük és ki-

emelkedő közösségi, mozgalmi tevékenységük mellett is rendkívül éles kritikával fordulnak KISZ-szervezetünk és az egyetemi oktatás felé. Kritikájuk célja, hogy a KISZ-élet sokkal jobban közelítse a hallgatók valóságos aktivitási formáit, az egyetemi oktatás pedig legyen tartalmasabb, álljon közelebb a gya-

korlat tényleges követelményeihez, és elégítse ki a heterogén hallgatóság eltérő tanulási és pedagógiai igényeit.

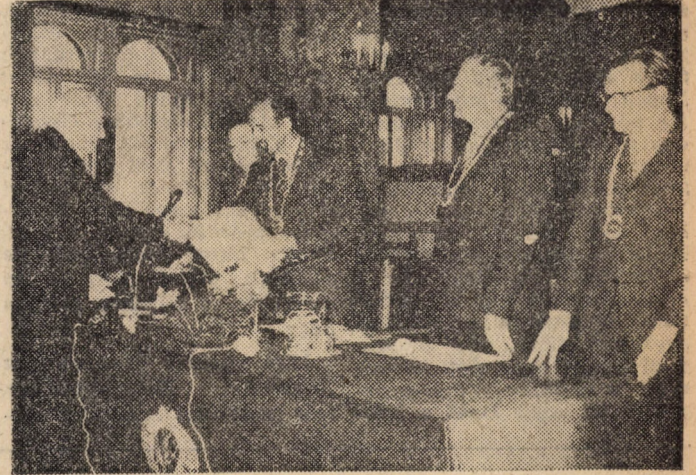
KISZ-tagságunk számszerű többségét teszi ki azoknak a csoportja, akik pragmatikus módon elfordulnak az ideológiával és politikával való foglalkozás jelenlegi, KISZ által kínált formáitól. A KISZ-alapszervezetek rendezvényein, az oktatás során egyaránt visszahúzódnak. Magánéletük színes, bár nem alakultak ki igazán magasabb rendű szükségleteik, nemcsak a közéletiség, hanem az értelmiséggé válás iránt sem.

Különösen alsóbb évfolyamokon, de általában is jellemző, hogy széles a szakadék az érdekek érvényesítésének valóságos lehetőségei és a hallgatók erről alkotott elképzelései között. Gyakori a közvelein demokrácia abszolutizálása és a részvétel igényének eltűlése, ugyanakkor általánosnak mondható a demokratikus részvételt biztosítható jelenlegi szervezeti lehetőségeinkkel kapcsolatos szkepticizmus. Mindez bonyolult kérdéskomplexumot vet

(Folytatás a 4. oldalon)

Németh Gyöngyi köszönti a küldöttgyűlés résztvevőit
Fotó: Fáth Péter

Berend T. Iván, egyetemünk rektora díszdoktorrá avatta Lord Balogh Tamás professzort Főfő: Fáth Péter

Lord Balogh Tamást egyetemünk honoris causa doktorává avatták

EGYETEMI ÉLETÜNK kiemelkedő eseményének lehetünk tanúi április 18-án, csütörtökön délelőtt a könyvtár olvasótermében. Lord Thomas Balogh, Balogh Tamás professzor a nemzetközi közgazdász társadalom jól ismert, nagyra becsült személyisége látogatott el egyetemünkre, ahol ünnepélyes keretek között az egyetem díszdoktorává avatták. A felavatást megelőzően Palánkai Tibor tudományos rektorhelyettes ismertette Lord Balogh tudományos munkásságát, melynek elismerését fejezte ki az egyetemünk által adományozott cím.

Balogh Tamás professzor Magyarországon folytatta tanulmányait, amit Berlinben és az USA-ban fejezett be. Egyetemi tanulmányai végzetével londoni bankházakban tevékenykedett, majd 1939-től 1973-ig az Oxfordi Egyetem munkatársa. Munkája egyre szorosabban gyakorlati közgazdasági tevékenységhez kapcsolódott, így 1950-től az angol munkáspárt Gazdasági és Pénzügyi Bizottságának irányítója, majd később a munkáspárti kormány gazdasági tanácsadója lett. 1974-75-ben energiaügyi államminiszter a munkáspárti kabinetben. Gyakorlati közgazdasági és kormányzati munkájának elismerésül kapta meg a Hamstead lordja címet 1968-ban. Ugyan-ezen években kiterjedt gyakorlati közgazdasági feladatokat lát el, és széles körű nemzetközi tapasztalatokat szerzett kormánytanácsadói minőségben.

Az így feltámasztott elméletek — állapítja meg — semmi jót nem hoznak: a század elejének monetáris elméletére támaszkodó gazdaságpolitika hozzájárult a nagy gazdasági válság kiborításához, majd elhúzódásához, korunkban pedig a Friedmann-féle monetarizmus által befolyásolt gazdaságpolitika jelenlegi súlyos helyzetet egyik okozója.

AZ ELŐADÁS UTÁN lehetőségünk nyílt egy rövid interjú készítésére a professzor úrral.

— Mi a viszonya a professzor úrnak a marxizmushoz, milyen hatással volt a marxizmus elméleti munkásságára?

— A marxizmus klasszikus formában véleményem szerint nem helyes. De ez nem jelenti azt, hogy nincs számos mélyreható elgondolása, konklúziója, melyeknek figyelembe vételét egyetlen gondolkodó sem kerülheti el. Eppen úgy mint Freudról, Marxról is tudjuk, mit mondott: osztályelmélet kétségtelenül befolyásolta századunk közgazdasági gondolkodását, így természetesen az én munkáimat is. Nem hiszem azonban, hogy ezt nyugaton bárki is szívesen bevallaná.

— A jelenlegi világgazdaságban hogyan látja a szocialista országok helyzetét?

— Úgy vélem, hogy ismereteim e téren nem elegendőek ahhoz, hogy kellőképpen megalapozott választ adhassak. Annyi azonban mindenképpen elmondható, hogy több szocialista országot, köztük Magyarországot is erős külkereskedelmi függés jellemez. A külgazdasági kapcsolatok egészen 1971-ig számos előnyhöz jártak, de az utóbbi időben egyre több problémát jelent a szocialista gazdaságok számára a piaci gazdaságok válságleg folyó éles választási

(Folytatás a 3. oldalon)

Tovább él a KEN!

Hosszú huzavona után mégis tovább él a KEN! Néhány héttel ezelőtt még a léte forgott veszélyben, nem volt, aki a vetélkedőt és a többi programot kitalálja, megszervezze.

Aztán az utolsó pillanatban mégis akadtak vállalkozók, s úgy, ahogy az eddigi I. évfolyamok, az ideai golyák is megismerik ezt a hagyományt, hogy aztán jövőre már ők adják tovább az újnak.

Az épületben már megindult a reklámhadjárat. A bejáratnál az elsősök nagy ötlete a szimpátia-tabló. Ha aláírod és szerencséd van, potya uv-t nyerhetsz, aminek nem marad nyom a indexben. A díj csábító; naponta telik meg egy-egy papírlap.

Az általában az elsősök nonstop műsorukat, az ált. karosok pedig rektorjelöltjüket reklámozzák. Az elsősök műsorában mindenki talál kedvére valót: jön Cseh Tamás és a Kormorán, lesz görög és magyar tánc, filmvetítés, fellépnek a színművészetek és nem marad ki a disco sem.

Az ált. kar ez évben ötletdúsabbnak tűnik; az ötvenes évek stílusában megszervezték rektorválasztási kampány, a kibocsátott „ne sokat kölcsön kötvények” igazán szórakoztatóak. Május elsejei reklámjuk legteljesebb rigmusa: munkásokól vasóköl, ingyen virsli, ingyen sör — a majálison!

A ker. kar hálványabbnak tűnik, mint eddig, bár lehet, hogy ez amolyan vihar előtti csend. Mindenesetre dicséretes, hogy az „Éljen a karok szolidaritása, éljen a ker. kar!” szövegű plakátjuk csak néhány óráig virított a zsidiben.

Az ipar kar ügyes ötlete a rektorjelölt múzeuma a II. emeleten. Átmeneti kabátjától gyermekszobájának kulcsaj részletes végigkísérhetjük a rektorjelölt múltját, s az életnagyságú kép a rektori szoba ajtaján talán a közeljövőt jelenti?

Azért komoly dologra is sor került a KEN-mókák közepette: az ipar kar jóvoltából láthattuk Gazdag Gyula nagy-szerű filmjét, a Határozatot.

Milyen hát az ideai KEN? Ez lapzártakor még nem látszik egyértelműen.

Négy évvel ezelőtt, az akkori I. évfolyam egy-két pontra állt csak a győzelemtől, nagyon szoros verseny volt. A következő évben viszonylag simán nyert a ker. kar egy nem különösen emlékeztető vetélkedőn. 1977 a nagy balhék és összevesszések ideje volt. Több volt az óvás és a kötekedés, mint amennyit a vetélkedő elbírt, a hangulat puskaporos volt. A kupát ismét a ker. kar nyerte, de a végeredmény tisztaságában kételkedni lehetett. Tavaly abba izzadtunk bele, hogy ne legyen „kari uszítás”, így a többi dologra nem maradt energia. Eddig kétszer diákrektort is választottunk már: egyszer ipar karos, másodszer ker. karos győzelem született. A tavalyi évet kevés érdeklődő előtt megtartott programok, langyos vetélkedő, közlegyintéssel fogadott ker. kari győzelem jellemezte.

Reméljük, idén igazi játék a KEN!

mg

Lesz teszt

Egyre jobban foglalkoztatja a diákokat, az e félévi politikai gazdaságtan vizsga: lesz-e belépő teszt, a ha igen, milyen, mik lesznek az elbírálás szempontjai.

A kérdésekre Zelkó Lajos-tól, a politikai gazdaságtan tanszék tanszékvezető-helyettesétől kértünk tájékoztatást.

— Milyen feltételeket kell a hallgatóknak idén a vizgázshoz teljesíteni?

— A félév elfogadásának feltételei változatlanok. Aláírást az kaphat, aki nem hiányzott igazolatlanul, az órákon megfelelően szerepelt, és az évközi dolgozatok összegyűjtötte a szükséges pontszámot. Aki ezeknek a feltételeknek eleget tett, megszerzte az aláírást, jelentkezhet a vizsgára.

— Mi a szerepe akkor a belépő tesztnek?

— Nem nevezném tesztnek, itt inkább arról van szó, hogy a vizsgáztatás módjában állt be változás. Jelzések érkeztek hozzánk, hogy a vizgáztatásokról nem elég egységes az elbírálás, ezért ezzel a vizsgát egységesebbé kívántuk tenni.

— Mi lesz a lebonyolítás módja?

— Minden vizsganap elején fél 9-kor kerül sor az írásbeli részre. A hallgatóknak tíz-tizen perc áll rendelkezésükre, 4-5 röviden megválaszolandó kérdés megoldására. A válaszokat a vizsgáztató, illetve a vizsgabizottság értékeli. Egy hibás válasz még elfogadható, két hibás válasz esetén azonban az illető nem folytathatja a vizsgát; utóvizsga jeggyel újra az írásbelivel kell próbálkoznia.

— Hogyan biztosítható az egységes elbírálás, ha a válaszokat a vizsgabizottságok külön-külön értékelik?

— A tanszék összeállította a szövegeket kérdéseket, s ezekből minden vizsganapon egy kombinációt választanak ki. Így a kérdések mindenhol egységesek lesznek, s az elbírálás szempontjait is előre egyeztetjük.

— Milyen kérdések várhatóak az írásbeli vizsgán?

— Az alapfogalmak, alapösszefüggések ismeretét ellenőrizzük. Többször halljuk más tanszékéről, hogy felsőbb évfolyamokon — tehát már a politikai gazdaságtan szigorlat birtokában — a hallgatók alapvető kérdésekre nem tudnak válaszolni. Az újítástól azt reméljük, hogy ez egyre ritkábban fordul majd elő.

Az írásbeli rész kérdéseit egyébként május elején a hallgatók rendelkezésére bocsátjuk.

— Nem jelent-e ez kétszerez számunkértesít, hiszen aki aláírást kap egy féléves munkájára, bizonyára megtanulta az alapfogalmakat?

— Elfordulhat, hogy aláírást kap valaki, és mégis tiszta minden alapvető tétel.

— Ön szerint nehezebb lesz idén a politikai gazdaságtan vizsga, mint eddig?

— Nem lesz nehezebb, illetve csak annyival, hogy az eddigieknél jobban számunkérjük azt az előadás anyagot, ami nem szerepel sem a tankönyvben, sem a kötelező irodalomban.

— ra —

„Néha furcsa hangulatban, az utcát járom egymagamban” énekl, vagy ötven éves az egykori slágertételek délután 5 órakor a Váci utca kellős közepén. A munkából hazafelé tartó emberek, de az előkelő utca megszokott vendégei is meg-megállnak, s érdeklődéssel, esetenként megvetéssel mustrálják a jópofa, alkalmi társaságot. A legtöbben azért előbb-utóbb mosolyra húzzák a szájukat, s látszik rajtuk, hogy legszívesebben beállnának ebbe a vidám sorba. Hatalmas transzpárensek követik egymást öt-tíz méteres távolságban, s hirdetik a Közgazdasági Egyetemi Napok „Nonstop-programját”. De nemcsak feliratok, hanem egy jó teljesítményű hangszóró is népszerűsíti az április 29-i eseményeket. Közben a Vörösmarty téren és környékén egy „beszélő gépkocsi” hívja fel magára, s a KEN-re a járókelők figyelmét. Ez a színes, jókedvű együttes látványosan megzavarja a belváros egyhangú életét. Az Akadémiai Könyvesbolt előtt letáborozik a társaság. Villámgyorsan óriási papír kerül a bolt-

Váci utcán, Váci utcán

Gólya-show — a belvárosban

tal szemközti falra, amelyen e pillanatban még csak az áll, hogy „Gratulálunk a közigazgatásnak”. Gítár szól, ének száll, nem telik bele két perc sem, s máris jó néhány aláírás siet el. Őket sem kell sokat sétáltatni. A banda zöme közben odébáll, s előbb a Gondolat Könyvesboltjánál, majd az Anna presszó előtt vonja magára a figyelmet. Ez utóbbi előkelő közönsége kissé fanyargos szemléli ezt az erőfeszítést látott közönséget, de akadnak, akiket még ez az elevenség is teljesen hidegen hagy.

Mire visszaér a csoport az Akadémiai Könyvesbolthoz, már tucatjával találhatók alá-

írások, s a csöppsek is rég belefelédkeztek a rajzművészetbe. Szinte mindenki megáll, kíváncsi a kavalkádra. Egy középkorú, fekete hajú görög úr érdeklődik élénken a felvonulás felől. Amikor megkérdelem tőle, „hogya tetszik?”, nem keresi a szavakat, egyszerűen csak így felel: „nice”. Ami helynyezett fordításban is annyit tesz, hogy „kellemes, jópofa”. Néhány fiatal osztrák srác szemléli az eseményeket. Szóban és írásban is meghívják őket a gólyák a KEN-re, amit szíves-örömelet el is fogadnak. Cserébe csak a nevüket kell megörökíteniük a falújságon. Van, aki húzódozik az aláírástól, nem tudja, mire megy ki a játék; fél, hogy a nevét majd felhasználják valamire. Egy középkorú hölgy

érti a tréfát: „Már a félelme vizsgákhoz gyűjtik az aláírásokat?” — tájékozódik. Két divatosan öltözött lány kerekíti a nevet a papírra. Mikor befejezik a műveletet, valaki udvariasan megköszöni, s jó éjszakát kíván nekik. „Hol van az még?” — mondják szinte egyszerre, s fáradsággal továbbmennek. Megörökítik a nevüket idősök és fiatalok, külföldiek és magyarok, régi közigazdosok (némi nosztalgia) és vadidegenek, miközben végighallgatják a KEN program ajánlásait. Benne vannak a mókában. Fél hét felé már hűvösödik, beteltek a papírok, szedelőzködik a gólyasereg. Egy apróság elpityeredik. Szeretné hazavinni, s megmutatni a rajzát a mamának. Semmi akadály, máris előkeresik az alkotását, megsimogatják a buksiját, s elbúcsúznak tőle. Egy középkorú asszony kesereg: „Ha ezt tudtam volna, lehozhattam volna az Andriszkát; hogy élvezné ezt!”

Mint ahogy majdnem mindenki élvezte is. Jó balhé volt! Jó volt veletek lenni gólyák!

B. L.

KISZ-bizottsági ülés

Nem sikerült minden napirendi pontot elvégezni az április 27-i KISZ-bizottsági ülésen. Az első évfolyam vezetője ugyanis — valószínűleg a KEN izgalma miatt — csak két taggal képviselte magát a vezetőség beszámolóját megvitatandó napirendi ponthoz, ezért ez elmaradt és majd a következő KISZ-bizottsági ülésen az is szóba fog kerülni, hogy mik voltak ennek a távollétnek az okai. A külföldi építőábrók részvevőinek névsorát rövid vita után elfogadták és javaslatot tettek a brigádvezetők kinevezésére. A legnagyobb figyelmet az AIESEC pontozási rendszerének módosítási javaslatára kapta, amelynek az volt a lényege, hogy ezután nagyobb súlyt kap a szakmai munkának és kisebb a nyelv-

tudásnak. Viszont lesz egy beérkező és választott idegen nyelven, egyrészt a nyelvtudás ellenőrzésére, másrészt az emberi, politikai magatartásról való véleményalkotásra. Szó volt az évi felkészítő tábor néhány szervezeti kérdéséről. A legnagyobb problémát itt az jelentette, hogy időegyeztelési nehézségek miatt egyszerűen lehetetlen 50 százalékosnál nagyobb részvételi arányt biztosítani a balatonlellei vezetőképzésben. Ez a napirendi pont is elmaradt. A következő KISZ-bizottsági ülés május 8-án kedden lesz, ezúton is értesítjük erről az első évfolyam vezetőjét. Addig is fognak találkozni még a KISZ-bizottság tagjai a május 1-i felvonuláson.

— az —

„A bagyományok árnyékában”

Még egyszer a ker. kari pol. táborról

Simonyi Tamás nagy tiszteletnek örvendhet a ker. karon, és mondhatom azt is, hogy az egyetemen, hiszen minden fontosabb eseményen megjelenik, elmondja véleményét, vitatkozik; ezen túl tanulmányi és mozgalmi munkája is elismerésre méltó. Mindez azonban még keveset mondja arról, hogy olyan kategóriájú íróként, mint ahogy a Közgáz-díj előző számban kifejtette egyoldalúan elfogadott véleményét a ker. kari pol. táborról. Ezért írásához kiegészítésként szeretném hozzáfűzni a következőket: először: az a bizonyos „bagyományos akadályverseny” az egyik legjelentősebb időszaki, a II. világháborút elevenítették fel néhány kérdésben április 4-e tiszteletére. Nem a szervezők hibája, hogy Simonyi Tamás csapata az akadályversenyen az utolsó helyezést érte csak el. Másodszor: az akadályverseny „lapos feladatai” kevésbé élénk szemszögből viszonylag szórakoztató kikapcsolódást nyújtottak a résztvevőknek a kellemes délutáni napsütésben. És végül: tudom, jólesik és szinte természetes az az elfogadottság, ha az ember saját múltjára emlékszik. De a néhány évtől előtti KISZ-élet élményeit nem lehet számonkérni a mai első-, másod- és harmadévesektől, akik a legkevésbé figyelnek arra, hogy mit várnak el tőlük az úgynevezett „mi, ker. karosok” legközelebbi kiállításán. Végül is, akik nem az előző évek pol. táboráról álmodoztak, hanem jól akarták érezni magukat, azoknak kellemesen és tartalmasan telt az idejük, sőt úgy érzem, nem vette el a kezüket ez az ideje, a következő évi pol. táborról sem. Varga Ilona

A KEN HŐSEI a diáktörvényjelöltek

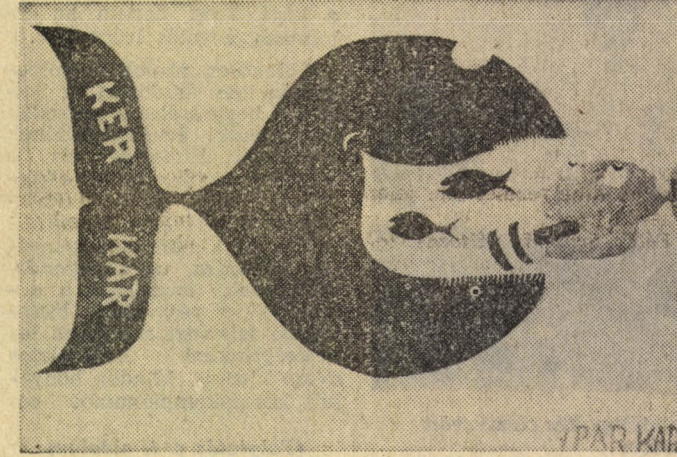

Pápai Béla bácsi az ipar kari jelölt lett az 1979. évi diáktörvényjelöltek között.

Már megütötte a bokáját Maklári Vilmos, a kereskedelmi kar rektorjelöltje.

Az általános kar „önkéntes” kölcsönköltvénye, amivel nyerni is lehetett.

A KEN egyik legsikeresebb plakátja volt.

A nyakkendőt a gólya hozta

Előregzésekről utólag

Szokatlan események tarkították az I. évfolyam április 24-i gazdaságtörténet előadását. Berend elvtárs éppen az 1968-as gazdasági reform pozitívumait taglalta, amikor váratlanul belépett az előadóba az egyik legattraktívabb Horn, akitől később kiderült, hogy Front-Ált.-vonulás miatti rohamában elvállalta az ált.-kari rektorjelöltséget. Azóta már eldőlt, hogy milyen sikerrel. Miután mindenki jól megnézte magának, angolosan távozott. Azoknak, akik eddig nem ismerték, az előadó mutatta be a marxizmus szakállal és lenini szemöldökkel rendelkező „ideológus” alkotót.

Az előadás végén az I. évfolyam tiszteletbeli elsőssé választotta Berend elvtársat és nyakába kötötték az ifjúság egy kifogástalan állapotban levő jelképét, egy piros nyakkendőt. Az ünnepelt meleg szavakkal köszönte meg a belé helyezett bizalmat és rámutatott az esemény aktuális mivoltára, ugyanis a közeljövőben lesz harminc éve, hogy gólyaként megkezdte sikeres egyetemi pályafutását. Ezután elsős-eredményekben gazdag zsűrizést kívántunk rektorunknak, mire ő biztosított minket pártosságáról. E rendhagyó előadás így ünnepélyes keretek között ért véget. Emléke a diáktörvényuralma alatt is tovább él a lelkünkben. Azóta azonban lelkünk mely új dalra hív a vizsgaidőszak komor tónusú dalára... , andante!

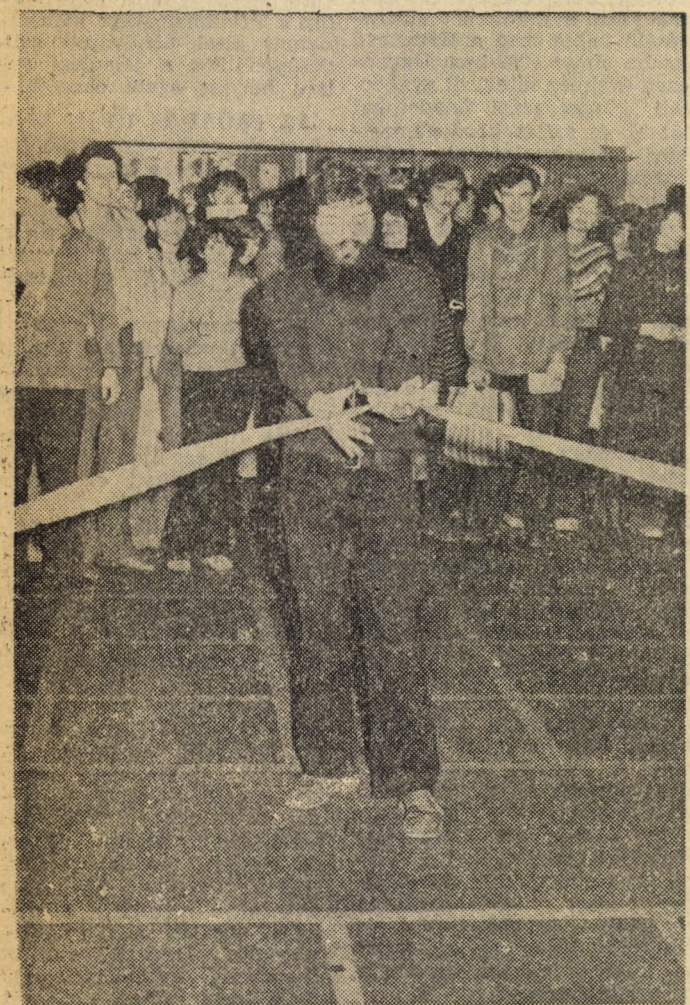
lu

Irodalom, zene, beszélgetés

Császár Angéla, Benkő Péter és a Gótyusok lant trió vendégszerepel az egyetem klubjában 1979. május 4-én, pénteken délután 5 órakor. Jegyek 10 forintot árón kaphatók az egyetemi közönségszervezésen, minden nap 10 és fél 3 között.

Új bangok a Közgáz-klubban

Meglepetéssel fogadták, hogy az egyik áprilisi Polvax előműsorát három gimnazista srác szolgáltatta. Háromnegyed hétkor elaludtak a lámpák, s a gyertyák fényénél gitárral, hegedűvel, énekkel és versmondással idézték fel Francois Villon ma is lebilincselő világát. Amikor végül elhallgattak a sose hallott, szokatlan dallamok és kihunyt az utolsó gyertya is, a közönség hálásan tapsolta meg a sok elcsépejt polbeat-énekesnél összehasonlíthatatlanul őszintebb, lelkiismeretesebb, kidolgozottabb produkciót. A Polvax stábnak ez már nem az úttörő vállalkozása a másor színesítésére, szívesen emlékszünk a színművészetek Jónesco-előadására, a marionett báboásokra, a pantomime-ekre. Ki volt a Villon-est három fiatal előadója? Székér András az erőshangú gitáros, a dalok szerzője. Molnár Sándor (Hosszú) hegedűn és gitáron játszott, dzsessztanszakára felvételizik gitárszakon. Pál Vilmos, aki most a verseteket mondta, maga is gitározik és a Közgázra felvételizik. Valamennyien a Berzsényi Gimnázium fizika tagozatos tanulói. Székér Andrásat kérdeztük az együttéről. — Így, hármán csak erre a másorra jöttünk össze — mondta —. Legtöbbször Hosszúval duóban zenélünk. — Hol léptek fel? Milyen sikerrel? — Jó néhány gimnáziumi, egyetemi klubban, művelődési házban előadtunk műsorunkat. Az Országos Diáknapok versenyein polbeatban Hosszúval

Egy ember, aki hasonló Marxhoz — külsőleg Horn elvtárs megnyitja a saját magáról szóló kiállítást. Fotók: Fátó

Szakkollégiumi felvételi

A Szakkollégium felvételi kérdőívet minden érdeklődő megtalálja a KISZ-bizottságon, a Veres Pálné utcai kollégium portáján, vagy megkapja az elsős csoportok mellett tevékenykedő szakkollégistáktól. Vannak felvételi kérdőívek a törökbá-

toni kollégiumban is. Hahn Laszló tanulmányi felelősnél. Beadási határidő: május 12. A kérdőívet és a felvételi beszélgetéssel kapcsolatos bővebb felvilágosítás a felvételi iv első oldalán található. Minden érdeklődő jelentkezését várjuk. Rajk László Szakkollégium

Lord Balogh Tamást egyetemünk honoris causa doktorává avatták

Lord Balogh Tamás előadását tartja Fátih Péter felvétele

(Folytatás az 1. oldalról)

gának begyűrűzése, amit tovább súlyosbít a szocialista országok terms of trade-jének mintegy 27%-os romlása.

— Publikációs tevékenysége során a professzor úr több alkalommal foglalkozott a harmadik világ országainak problémáival. Mi a véleménye jelenlegi helyzetükről?

— Ma már nem beszélhetünk többé a hagyományos értelemben vett harmadik világról. Figyelembe kell ugyanis venni az olajországok speciális helyzetét, azt, hogy az olajjáróbbanás következtében ezek az országok olyan óriási nemzeti jövedelemre tettek szert, hogy e tekintetben a világ legfejlettebbjei közé sorolhatók. A harmadik világon belüli differenciálódás következménye az lett, hogy a „nem olaj” országok számára a helyzet tovább romlott. Ezt a helyzetet tükrözi, hogy ezen országok adóssága a kamatokkal együtt hamarosan mintegy 35 milliárd dollárra fog emelkedni. Ennek következtében reális veszélye van egy világméretű gazdasági katasztrófa bekövetkezésének. A kérdés az, hogy ki jut először kérésbe: a hitelező országok, avagy a fizetéseképtelenné váló adósok.

— Milyen megoldást lát ezen országok problémáira?

— Az egyedüli megoldás az lenne, ha valamilyen módon (például az IMF közreműködésével) internacionalizálnák ezen országok adósságait.

— Ismeretes, hogy a hosszas előkészületek és viták után nemrég életbe léptetett európai közös valutarendszerrel kapcsolatban Anglia tartózkodó álláspontot képviselt. Mi a véleménye az integrációs törekvések eme új fejleményének politikai és gazdasági jelentőségéről?

— A közös valutarendszer a fennálló erőviszonyok mellett az NSZK gazdasági főleányának jegyében lépett életbe. Az NSZK ezt az erőfölényt láthatólag igyekszik saját vezető szerepének biztosítására felhasználni. Von Kalusevitz ismert tétele szerint „a háború a diplomácia folytatása más módszerekkel”. Az integrációs törekvésekre vonatkozóan elmondható, hogy a Schmidt-kormány tulajdonképpen a „Festung Europa” — politikát folytatja — más módszerekkel.

— Hogyan értékeli a GATT tevékenységét, a világkereskedelemben játszott szerepét?

— A liberalizáció következtében Japán, mely termelését

évi 10 százalékos ütemben képes növelni, komoly exportlehetőségekhez jut. Anglia számára azonban ez növekvő importot jelent. Így ahelyett, hogy adott esetben az angol gépkocsi ipart racionalizálnánk, inkább Japán gépkocsikat fogunk venni.

A GATT egyenlőtlen technikai és gazdasági erővel rendelkező résztvevők között igyekszik a szabadkereskedelmet előmozdítani. Ilyen feltételek közt azonban ez az erősebb országoknak kedvez, és a különbségek fokozódásához vezet. A komparatív előnyök ricardói tana csak teljes foglalkoztatottság esetén érvényes: ha ez nem áll fenn, még ezekre a problémákra „Unequal Partners” című munkámban hívtam fel a figyelmet.

— Lehet-e jóslatokba bocsátkozni a jelenlegi angliai

választások kimenetelére vonatkozóan?

— Ha racionális választásokról lenne szó, igen. A választásokat kiprovokáló erőket tekintve azonban — gondolok itt az IRA szélsőségeire, a skót nacionalistákra — erről nem beszélhetünk. Az általános választásokra a Munkáspárt számára igen kedvezőtlen időpontban került sor. Még kellemetlenebbül érintik azonban a kisebb pártokat.

A jelenlegi erőviszonyok között érdemleges változásra a 600 választókerületből, mintegy 100-ban kerülhet sor. Ez pedig azt jelenti, hogy a döntés körülbelül 200–500 ezer ember kezében van, ami érzékelteti a helyzet bizonytalanságát.

— Végezetül köszönetet mondunk a professzor úrnak, a személyes beszélgetésért.

Horváth-Hoznek

Tíz perc a laborban

Ilyenkor tavasszal csúcsidő van a számítástechnikai laborban. Második programjukat adták le az elsősök, az estések közül háromszázan futtatnak, a felsős nappaliskolások legalább kétszáz programot hoznak, s a Közgazdasági Továbbképző feladatai is ide érkeznek. Csupán az elsősök 40 órára terhelik a számítógépet, s ez — ha a 13 ezer forint-os gépórákat nézzük — nem olcsó mulatság.

Ajtó-ablak nyitva, most is nagy a sürgés-forgás. A laborban ötven dolgoznak, két laboráns, két lyukasztó és egy software-es. A leadott programokat itt lyukasztják, a vezérlőkérdőívnek megfelelően változtatják, a hibákat javítják, kiadják a leprellőkat.

A programok nagyrészt a SZÁMOK IBM típusú gépén futnak, naponta egyszer hozzák-viszik az anyagokat.

Gácsi Varga Gáborné nyolc éve dolgozik itt.

— Rendet kell tartanunk, különben nem boldogulnánk.

A csoportbármik hozzák a programokat, de sajnos csak az első alkalommal. Utána minden hallgató maga akarja elvinni anyagát, megrohannak bennünket reklamálásokkal is. Sok probléma van a határidővel, van, aki egy hetet késik, s aztán csodálkozik, hogy nem fogadjuk el a feladatát, mert már sincs gép-ideje. Ezeket a problémákat a labor vezetője orvosolja.

A hallgatókkal a kisebb összejövésektől eltekintve jó a kapcsolatunk, a felsősöket, akik rendszeresen bejárnak, már jól ismerjük. Az estéseknek hetente kétszer ügyeletet tartunk, hogy ők is időben leadhassák a munkáikat. Van olyan diákok, akik végzés után is visszajárnak, még az NDK-ból is gyakran jön visszalátogató hallgatók — mondja, s közben újabb halom leprellőt vesz kézbe, hogy rendszerezze őket. Lát-szik, nincs több ideje, valóban csúcsforgalom van.

— r —

Az új tanév feladatairól volt szó

Az 1979/80-as operatív terv előkészítésével foglalkozott az elmúlt héten a rektori tanács. Stark Antal oktatási rektorhelyettes javaslatot tett a soron következő tanév időbeosztásáról: Eszerint a tanévnyitó szeptember 7-én, pénteken lesz. A szorgalmi idő szeptember 10-től, december 15-ig tart. A vizsgaidőszakot, amely december 17-től 1980. január 26-ig terjed, egy hét szünet követi. A második félév 1980. február 4-én veszi kezdetét, és május 17-én ér véget. A második félév vizsgaidőszaka 1980. május 19-től, június 25-ig tart. A hagyományos évközi szünet 1979. október 1-től, 6-ig lesz megtartva.

Ezt követően Berend T. Iván rektor a tantervel kapcsolatos korrekciós javaslatokat terjesztett elő, egyes tanszéki igényeknek megfelelően, amelyek bizonyos órák emelését, egyes tárgyak más félévre történő áthelyezését stb. jelentik.

Félév beosztás változást igényelt a magyar munkásmozgalom történetének oktatásával kapcsolatban a tudományos szocializmus tanszék. Jelen tanévben a 8., illetve a 9. félévben történt a tárgy oktatása. A tárgy oktatására csak a tudományos szocializmus után kerülhet sor, ezért ezt a jelenlegi 7–8. félévről a 8. féléves képzési szakon a 6–7. félévre kell áthelyezni. Tekintettel arra, hogy az 1979/80-as tanév 8 féléves képzésű negyedéves hallgatói tudományos szocializmust még nem tanulnak, a tárgyat a következőképpen kell jövőre oktatni: III. évf. 2. félév tud. szoc. 1+1 beszámoló; IV. évf. I. félév tud. szoc. 1+1 beszámoló; 2. félév tud. szoc. 1+1 aláírás, záróvizsga. A rektori tanács a módosítást elfogadta.

Ugyancsak félévmódosítást kért a szociológia oktatás a 6–7. félévről az 5–6. félévre való előrehozását az alternatív blokkválasztás megalapozottsága érdekében. A rektori tanács a változtatás ellen döntött az 5. félév magas óraszámai és az elméleti tárgyak túlzott halmozódásának elkerülése miatt.

A politikai gazdaságtan tanszék mindkét évben óraszám-emelést és vizsgaváltoztatást kért. A rektori tanács a kérelmet részben teljesítette azzal, hogy a pg szemináriumi órakeretet az I. évfolyamon három órára emelte kéthetente + kétórás szemináriumok beállításával. Ez elsősorban indokolt azért is, miután az I. évfolyamon oktatják a politikai gazdaságtannak azokat az alapfogalmait, amelyekre a közgazdasági tanszéknek a közgazdasági tanszékkel együtt kell dolgozniuk. Nem tartják indokoltnak a tanács tagjai a II. évben az óraszám-emelést, részben az évfolyam leterheltsége miatt, de elhangzott olyan vélemény is, hogy a jelenlegi oktatási idő kihasználtsági foka sem teszi indokolttá az óraszám-emelést. Viszont a 4. félévben a gyakorlati jegy, + szigorlat számonkérés elfogadásra került.

Elutasította a rektori tanács a statisztika tanszéknek a félévszám növelését kérelmét, az ágazati gazdaságstatisztikai tárgyak oktatására. Megoldásnak a rektori tanács az eredeti elképzelés realizálását tartja, mely szerint az ágazati statisztikai ismeretanyagot be kell építeni a számvitelbe, és az ágazati gazdaságtanba.

Ugyancsak a statisztika tanszék kérelme volt az oktatás színvonalának emelése érdekében, hogy a félévi gyakorlati jegyet az eddigi egy zárthelyi dolgozat helyett, két zárthelyi dolgozattal támaszthatják alá. Kérésüket a tanács elfogadta. Egyetértett a rektori tanács a szaktanszék kérésével, az ipargazdaságtan című tárgy egy félévvel történő elcsúsztatásával. Ennek megfelelően az ipargazdaságtan oktatása a következőképpen alakul: III. évf. 1. félév 1+2 gyakorlati jegy; III. évf. 2. félév 2+2 gyakorlati jegy; IV. évf. 1. félév 2+2 aláírás, szigorlat.

Az iparvállalati szervezés 7. félévi óraszám növelési igényét a tanács nem tartja indokoltnak. Elfogadta a rektori tanács az agrár szakon a mezőgazdasági jog oktatásának visszaállítását a 7. félévben, heti két órában beszámolóval számunkérésrel. Eleget tett a tanács a Nyelvi Intézet kérésének, melyben a közlekedési szakon a második idegen nyelv óraszámát a 3–4. félévben heti négy órára javasolja felemleni, az 5–7. félévben törölni, a fakultatív tanulási lehetőség biztosításával. Az első nyelv óraszámát ugyanakkor a 7. félévben 8-ra emelte.

Óraszámcsökkentést kér a áruforgalom szak. Az áruforgalom szervezése tárgy 6. félévi órakeretét egy gyakorlati órával csökkentik, s a gyakorlati jegy helyett a félév beszámolóval zárul. A tanács a kérelmet elfogadta.

Elfogadta a rektori tanács a külkereskedelmi tanszék kérését a külker. szervezés és technika kért félév szám emelésére, valamint az aktuális külkereskedelmi című tárgy bevezetésére irányuló javaslatát, az alternatív tárgyak keretén belül a 9. félév beállításában.

A külgazdasági szakon a matematika oktatás mérséklésének, a nemzetközi kapcsolatok szakon megszünteté-

sének igénye merült fel, miután e szakok jellegéből adódóan, nincs olyan mélységű és irányú matematika képzésre szükség, mint amit nyújtanak. A matematika és számítástechnikai intézet a kül. ker. tanszék, a nemzetközi kapcsolatok tanszék között létrejött tartalmi megállapodást tudomásul vette. Eszerint a kül. gazd. szak matek oktatása módosult, tartalmilag a 3. félévre korlátozódik heti 2+4 órakeretben. A nemzetközi szakon megszűnik.

Több tantervi változtatást kértek a terengazdasági szakon a képzés vállalati jellegének erősítése érdekében. Ennek keretében a vállalati ismereteket és a szervezést a javaslat szerint vállalati elemzés egészítik ki. Felelőse a számviteli tanszék. Javaslat hangzott el, hogy a grát-elmélet kerüljön a tantervbe. Kapjanak helyet az oktatásban a vállalatok népgazdasági kapcsolatait a gazdaságirányítás nemzetközi kapcsolatban. Javaslat hangzott el e szakon néhány tárgy egybeolvasztására, melyel megörököljék a zsúfolt, nehéz 3. félévet tehermentesíteni. A javaslatot a tanács elfogadta.

Ugyancsak elfogadták a pénzügyi szak kérését a 3. félévben a pénzügytan című tárgy pénzügyi részéből a házi dolgozat írását.

Az általános kari dékán előterjesztésében javaslat hangzott el a tanári szakokon néhány tárgyat alálrás helyett beszámolóra való változtatására.

A változtatások az érdekelt tanszékekkel való megbeszélés alapján az esti-levelező tantervben is értelemszerűen érvényesek.

H. E.

Sorozatunk utolsó cikkében egy végzős hallgató, a pénzügy szakos Perkö István szó-lal meg.

— Többben azon véleményüknek adtak hangot sorozatunkban, hogy az egyetemen folyó képzés nem ad elég gyakorlati ismeretét a hallgatóknak. Te mit gondolsz erről?

— Az a kérdés, mi az ember célja. Ha valaki közvetlenül felhasználható gyakorlati ismereteket akar szerezni, megkaphatja ezeket a gazdasági főiskolákon. Véleményem szerint a Közgazdasági Egyetemnek az kell, hogy célja legyen, hogy olyan ismereteket nyújtson az itt végzetteknek, melyeket alkalmazni tudnak a gyakorlatra. Másrészt fogalmazva: nekünk nem kész receptekre van szükségünk a majdnem feladatok megoldásához, hanem olyan ismereteket, amelyeket felhasználva fel tudjuk ismerni és meg tudjuk oldani a gyakorlati problémákat. A konkrét gyakorlati tudnivalókat mindenki úgyis a munkahelyen sajátítja majd el. Képtelen dolog azt várnunk az egyetemről, hogy minden egyes közgazdasági munkakörre felkészítsen. En tehát helyesnek tartom — mint az eddigiekből is kiderült —, hogy konvertálható tudást ad az egyetemi képzés.

— Megfelel-e az egyetemi oktatás rendszerének a célnak?

— Nem teljesen és azt hiszem emiatt van az, hogy sokan, akik bizonyos célokkal, elvárásokkal jöttek az egyetemre, menet közben elvesztik kedvüket és végül már csak a diplomát akarják itt megszerezni. Nekem például egyes unalomgerjesztő szemináriumok már eleve elvettem a kedvem az egész tárgytól, és amíg a kötelező részvétel miatt ott ültem, azon gondolkodtam, mennyi más, hasznosabb dolgot tudnék ezalatt csinálni. Nagyon megnehezítette számomra az egy témában való elmélyülést, sok egy-két féléves

AZ ÉLETNEK TANULHAT?

tárgy egyszerre való oktatása is. Számos ilyen tárgynál ugyanis a rendelkezésre álló rövid időbe bele akarják süríteni az adott tudományág összes területét, így semmit sem tudunk alaposabban átvenni belőle és még vizsgára sem áll össze szerves egészzé a tananyag. Ha egy félévre 3–4 ilyen tárgy össze-fut, az már sok a vegyesfelvágottból.

Talán jobb lenne, ha eltörölnék a kötelező szemináriumokat és a tanszékek kötelező irodalom és előadások alapján vizsgáztatnának, emellett konzultációs lehetőséget biztosítva a hallgatóknak. Ámbar egyes tárgyaknál, mint például a statisztika vagy a könyvvitel, mégiscsak szükségesek a rendszeres szemináriumok, ezeket nem lenne célszerű eltörölni. Az előadások jelenlegi látogatottságán és a résztvevők fegyelmén sokat javítana szerintem, ha a tanszékek előre meghirdetnék az előadások időpontját, témáját és az előadó személyét. Visszatérve a képzési cél megvalósulásához: most negyedikben derült ki számomra, hogy egyesek közülünk még elméletileg sem kép-zettek.

Úgy vélem, nagyobb súlyt kellene fektetni a képzésünkben az elméleti tárgyra. Elsőben mondjuk a politikai gazdaságtan és a filozófia lehetne a fő tárgy. Másodikban aztán az elméleti történet következne, amelynek legalább négy féléves oktatása többünk szerint elengedhetetlen.

— Mely tárgyak tetszettek a legjobban neked a négy év alatt?

— A politikai gazdaságtan, a filozófia, az elméleti történet, a pénzügy és a vállalati döntési játék. A politikai gazdaságtan — filozófia — elméleti történet olyan tantárgyhármas alkot, amelyből egyrészt egy diplomás közgazdász átlagos műveltségéhez elengedhetetlen ismeretek szerezhetők, másrészt, főleg a filozófia dialektikus gondolkodásra tanít, az elméleti történet pedig megismerteti azzal, hogy a közgazdasági gondolkodás milyen hatásokra, milyen körülmények között, hogyan fejlődött, és bemutatja, hogyan gondolkodnak a „túloldalal” — figyelmeztet az egyoldalú gondolkodás veszélyeire.

— Fel tudnád sorolni néhány olyan tanárod-at, aki nagy hatással volt emberi-szakmai fejlődésedre?

— Rám Mátyás Antal volt a legnagyobb hatással. Egész egyéniségéből sugárzott, hogy szenvedélyesen foglalkozik a témájával és azt a szenvedélyt át is tudta adni nekünk. Azért pedig különösen tiszteltem, hogy nem fordult még elő velem, hogy témáján belül bármilyen kérdésre ne tudott volna válaszolni. Az ő tudása és előadói stílusa méltán vált ki sokunkból tiszteletet és elismerést. Hagedmayer István előadásaiban az tetszett, hogy a kutató bátorságával mert minden új gondolatot, irányzatot vizsgálat alá vonni és mert olyan következtetéseket is levonni, amelyek bizonyos megmerevedett, hivatalosként rögzült álláspontokkal szembenálltak. De

nagyon rokonszenves volt nekem Riesz Miklós optimizmusa is. Ő mindig azt magyarázta nekünk, hogy a magyar népgazdaság nem lehet olyan rossz helyzetben, mint hisszük, ha a tőkésnek adnak még hitelt neki.

— A pénzügyi szakosok jó része vállalatban vagy vállalatokkal fog dolgozni. Kialakult-e bennetek ehhez valamiféle vállalati szemlélet?

— Nagyon sokat jelentett nekünk a döntési játék ilyen szempontból, ez tényleg közel vitt bennünket a gyakorlatias gondolkodáshoz. Más kérdés az, hogy egy idő után az a játék rutinná válik. Jó a kezdeményezés, de finomítani kell rajta. Emellett talán még a vállalati pénzügyek című tárgy járul hozzá valamelyest. Mindezt nem tartom igazán megalapozott vállalati szemléletnek. De majd az Életben ez is kialakul, amitől már csak rövid idő választ el bennünket végzősöket.

„Az életnek tanulni?” sorozat ezzel véget ért. Céltünk az volt vele, hogy az egyetemi oktatással szembesítsük a gyakorlati élet elvárásait. A közgazdaságtan különböző fázisaiból kisértünk meg véleményeket gyűjteni. Az itt bemutatott nézetek nem teljes, talán nem is a legáltalánosabb véleményeket sikerült megfogadnunk. De ez a vita a sorozattal természetesen nem ér véget. Úgy véljük egyetemünk hagyományosan demokratikus szelleme megköveteli a vélemények, nézetek további, legszélesebb nyilvánosság előtt történő bemutatását és ütköztetését, az együtt gondolkodást közös dolgainkról. Épp ezért a vita folytatására hívjuk fel olvasóinkat. Szívesen hangot adunk minden hozzászólásnak, kapcsolódjon az sorozatunkhoz, vagy bármely idevágó kérdéshez.

Pál Kata

Egyetemi KISZ-küldöttértekezlet

MEGVÁLASZTOTTÁK AZ ÚJ KISZ-BIZOTTSÁGOT

(Folytatás az 1. oldalról)

fel, és nem intézhető el azaz, hogy csak az informáltsággal van baj, bár kétségtelesen itt is van javítanivaló.

Véleményünk szerint — az előbb elmondottakkal kapcsolatban is látható — politikai nevelőmunkánk nem önállóan megjelenő reszort, hanem tevékenységünk egésze. Nehéz tehát egy-egy pontot megjelölni a munkánkban, amely kifejezetten a politikai arculatunk, kommunista jellegű formálását szolgálja — hiszen minden tevékenységünk ilyen, illetve ilyenek kellene lennie. Jelenleg KISZ-bizottságunk arra sem képes, hogy e bonyolult összhatást elemezni tudja, de abban biztosak vagyunk, hogy ezt meg kell tennünk a pártszervezet segítségével. Nagy lépést jelentett e tekintetben a pártbizottság határozata a hallgatók eszmei-politikai arculatáról.

Az ifjúsági vitaköröknél több éves tapasztalatunk erősödött meg: nem lehet a politikai képzést a „beszéljünk meg” alapelve építeni. Egyetemi és KISZ-életünk számtalan színvonalas lehetőséget kínál a legkülönbözőbb fontos és aktuális politikai téma megvitatására, így kicsi a létalapja a vitaköröknek. Viszont fontos feladatuk lehet a konkrét politikai és mozgalmi akciók előkészítése során.

Kiemelkedő kérdés

a tanulmányi fegyelem.

Küldöttértekezletünk erősítette meg, hogy KISZ-szervezetünk mindig a hallgatókkal és az oktatókkal szemben támasztott érdemi követelmények növelését támogatta. Igyekeztünk ezt az álláspontot az oktatásfejlesztési munkánkban éppúgy érvényesíteni, mint alapszervezetünkben. Érzésünk szerint oktatóink jelentős része könnyen hajlik az adminisztratív — önmagukban formális — megoldásokra a diákokkal szemben a követelményeket illetően, míg az alapszervezetekben ellenkező a helyzet: az értelmes és szükséges fegyelmet sem tudják elég erővel megkövetelni tagjaiktól. Ez utóbbi javítását is szolgálta, hogy KISZ-bizottságunk a KISZ KB IB 1978. augusztusi határozata szerint elkészítette intézkedési tervét a tanulmányi munkára.

Most pedig idézzük ebből

az intézkedési tervből:

„Támogatjuk mindazokat az állami intézkedéseket, melyek az oktatás színvonalának emelését és a hallgatók alkotó együttműködését és ezzel együtt a nagyobb követelményeket, a hallgatók tanulmányi fegyelmének javítását hivatottak elérni.

A nem ösztönözhető, tanulmányi feladatait szélsőségesen elhanyagoló, a tanulmányi fegyelmet nyitlan és nyilvánvalóan romboló tagjainkkal szemben szigorúan kell fellépni: az alapszervezetek ne újítsák meg KISZ-tagságát ezeknek a hallgatóknak.

Szakmai-tanulmányi munkánk javításának jelenlegi legfontosabb feladatai a következők: a tanszéki képviselői rendszer további fejlesztésének lehetősége és szükségessége kiemelkedően fontos feladat. Az eddiginél jóval szorosabb kapcsolat kialakítására van szükség a képviselők és a tanulmányi csoportok között. Törekedni kell a képviselők rendszeres beszámoltatására.

Szeretnénk, hogy a félév végén oktatók és hallgatók kölcsönösen mondjanak véleményt egymás munkájáról. Az alapszervezetek a tanulmányi munkát értékelő taggyűlésekre hívják meg a szemináriumvezető tanáraikat. Így az oktatókról készülő írásos vélemények előtt mód nyílik az alaposabb előkészítésre, felelősségteljes — és így a tanszéken jobban figyelembe vehető — véleményezések készítésére. Ugyanakkor az oktatók számára is alkalom az a hallgatók félévi tanulmányi munkájának, fegyelmének és vizsgaeredményeinek értékelésére.

Az intézkedési terv ezenkívül szól még az instruktorokról, a patronáló tanári munka színvonalas teljesítéséről, a tudományos diákköri mozgalom erősítéséről, a szakmai klubok támogatásáról, a Rajk László Szakkollégium tudományos munkájának segítéséről, valamint a Tőke-táborról.

Visszatérve a beszámolóra, a KISZ-bizottság a szervezési és kapcsolati terén megállapítja, hogy „kritikus méreteket öltött a KISZ-funkcióktól való tartózkodás, amely egyrészt a sikerélmény rendszer hiányával, a munka el nem ismertségével és túlzott

időráfordítási igénnyel függ össze.

Az alapszervezetek életéről el kell mondani, hogy az egyéni vállalások formáltsak, gyakran meg sem történnek. Alapszervezetek életében a „jól érezzük magunkat együtt” helyett a „nem zavarjuk egymást túlságosan” elv az általános vagy átlagos. Az alapszervezetek közösségfejlesztéséhez nem igazán jók a feltételek. Lényegében évente rendeződnek újjá az alapszervezetek bázisát jelentő állami csoportok, és az oktatás során sem marad egyetű ez a csoport a sokféle

vállalt fegyelmet jobban össze kell kapcsolni a vállalások rendszerével.”

A közművelődési munkával kapcsolatban a beszámoló megemlíti, hogy további új formákkal

gyarapodott a klub élete.

„Fontos nyilvánossági fórum a Polyvax, amelyen növekedett a fiatal oktatók, KISZ-tagjaink aktivitása és a KISZ-vezetők jelenléte.

A sport reszortterületünk és a testnevelési tanszék

Vass László átadja a KISZ KB Diesérő oklevelét az agrár 3. csoportnak

— egyébként igen jó — alternatív és fakultatív oktatás miatt. Ez a szétforgácsolt és egymással is társul: a KISZ-tagjaink szakközvetítői munkájával. Fontos feladat tevékenységünk jobb koncentrációja az alapszervezetekben, ahol az öntevékenységet, az önként

kapcsolata kedvezően fejlődik. E jó együttműködés jellemző az Edzett ifjúságról megfogalmazott szervezésre is.”

A beszámoló megállapítja, hogy „kiváló színvonalú volt néhány olyan tevékenység, amely fontos társadalmi vagy szakmai feladathoz kapcsolódott: ilyenek az AIESEC szak-

bizottság, a Téli Népművelési Gyakorlat, a szakkollégiumi munka, a klub néhány rendezvénye vagy egy-két alapszervezet kollektív vállalása.”

A beszámolóhoz csatoltak egy másik dokumentumot, amely a szakvezetőségi irányítási rendszerre való áttéréstől tájékoztat. „Az javasoljuk, hogy KISZ-szervezetünkben a középső irányítási szintet közelítsük az alapszervezetekhez, és ennek érdekében a kari vezetőségek megszüntetésével egy időben térjünk át a szakvezetőségek rendszerének kialakítására.

Jelenlegi felépítésünkben egy kari vezetőség 20–30 alapszervezetet irányít, és alig tudja átfogni a hozzá tartozó 400–500 KISZ-tagot. A kari vezetőségek az alapszervezeteknek alig tudnak segítséget adni; a KISZ-bizottság által meghatározott feladatokat közvetítik, ismétlik a kari sajátosságoknak megfelelően. A gyakorlatban valójában sajátosságokkal inkább az egyes szakok rendelkeznek, így a kari integráció semmilyen formában nem különbözik az egyetemétől, csak méretben. A kari irányítási szint mellett szóló legfontosabb érv az egyetemi állami felépítés követése. Ez reális feladat a későbbiekben is. De a szakok szintje a KISZ-tagok valóságosabb érdek megjelenítő szintje, így a KISZ-tagok érdekeinek feltárása és közvetítése terén

nyerhetünk az új rendszerrel.

Azoknak — a főleg érdekvédelmi jellegű — feladatoknak a megoldására, melyek továbbra is megmaradnak; megvárjuk a kari képviselői tanácsokat. Természetesen a szakvezetőségek titkárai is állandó konzultatív kapcsolatban maradhatnak, így bizonyos kari javaslatok, rangsorok elkészítésének semmi nem áll az útjában.

Az irányítási rendszer átszervezése nem érinti az I. évfolyamot!

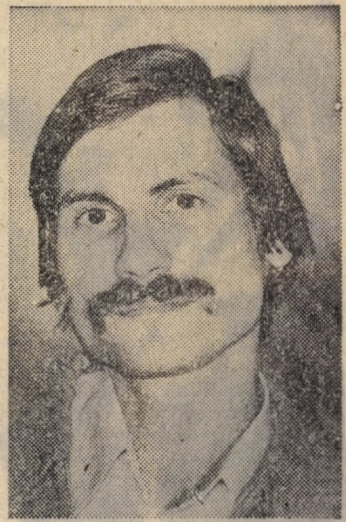
Remélhető az is, hogy az új rendszer a jelenleginél több aktivistát hoz a felszínre, hiszen kétszeresére nő a középszintű vezetők száma. Mindez szervezeti és politikai életünk demokratikus jellegét erősítheti, mivel a szakok KISZ-tagsága közvetlenül ellenőrizheti saját vezetőségét, nem kell a vezetőség »szakok közötti« jellegéből adódó kompromisszumait értelmeznie.”

A hozzászólások

sorában Sándor Péter (tud. szoc. tanszék) mindenképp arról érdeklődött, hogy miért volt fontos most a KISZ-tag-ság arculatáról írni a beszámolóban? Vass László elmondta, hogy a 60-as évek végén, a 70-es évek elején készült egy hasonló jellegű feltekerés, s most ismét eljött az ideje ennek. Az igazik azonban, az hogy a felmérésből adódó következtetések határozák meg további politikai munkánkat.

Simonji Tamás (IV. kül-gazd.) leszögezte, hogy a beszámoló jól leírja a jelenlegi helyzetet, ám főleg a jelenségeket tárja fel. „Vannak eredményeink, de ezúttal hadd szóljunk inkább a problémákról” — mondta. Az igaz, például, hogy szép számmal részt veszünk a központi rendezvényekben, ez jó dolog, s fontos is, de ne csak ebben merüljön ki a párt. A KISZ politikája mögött való felsorakozás. Nagyobb beleszólási lehetőséget kellene kapnunk bizonyos kérdésekben, például a pályázati rendszerrel vagy az őszi mezőgazdasági munkával kapcsolatban. Valahogy reálisabb kellene tenni a KISZ céljait, s ez magával hozná a belső szerkezet megváltoztatását is. Ha azonban nem módosul a cél, akkor a belső átalakítás vagyis a szakvezetőségi irányítási rendszerre való átérés önmagában nem fog elvinni a paradicsomba.

Tomback Endre (V. népgazd.) hasonlóképpen vélekedett. Szerinte a KISZ-tagoknak nem találunk olyan feladatokat, ami ösztönöznék őket. Nincs megfelelő célrendszer

Ádám László, a KISZ-bizottság titkára

a KISZ-nek. Tapasztalataira hivatkozva (egyetemi éveit alatt rendszeresen vezetett szakosított építőtorony középiskolásoknak) elmondta, hogy a KISZ egyes korosztályai között egyre nagyobbak a különbségek. A fiatalabbaknál, azaz a mostani középiskolásoknál elvesztett a vitalitás, s a konformizálódás, az opportunizmus jellemző rájuk, és ez valószínűleg a jövőben még inkább így lesz. Ezért lenne nagyon fontos

megfelelő célrendszert

kialakítani az ifjúsági mozgalomban, s egyáltalán megvizsgálni azt, hogy például a KISZ mit tudna tenni e folyamat megállítására érdekében. A KISZ tartalmi, s nem szervezeti része a lényegesebb.

Horn Gábor (III. tanár A) egyetértett azzal, hogy meg kellene fogalmazni egy célrendszert. Mindenekelőtt olyan célokra lenne szükség, melyek közelednek a szakmához, mint például itt, az egyetemen a TDK és a Stúdium Generale, ugyanakkor a politikai munka felé is irányulnak.

Boródi Ferenc (III. ipar) há lehet még élesebben fogalmazni. Szerinte a KISZ nem működik, a célok nem valósulnak meg. Nehezményezte, hogy nem szólhatunk bele az ország ügyeibe. Példaként említette a pályázati rendszert, amelyről nem kérték ki a véleményünket, bevezetéséről rajtuk kívülálló erők döntöttek. Ezért a megvalósításban sem igen számíthatunk rájuk. „Úgy tudom, hogy a KISZ KB-t felkérték például a lakáskérdés és az ötéves terv véleményezésére, de az egyszerű KISZ-tag aligha szólhat ebbe bele.” A KISZ felépítési rendszeréről elmondta, hogy amíg csak demonstrációra kelünk, addig jó ez a szerkezet, de mielőtt nem így van, meg kell gondolnunk, milyen szintig célszerű levinni a beleszólást, a véleménynyilvánítást bizonyos kérdésekben, esetleg politikai döntésekben.

„Szeretnénk

beleszólni az ország ügyeibe.

s ezt valahogy meg kellene fogalmaznunk a KISZ KB felé.” Boródi Ferenc szerint a tagság aktivitása minimális, alig vállalja valaki a KISZ-vezetést, ezért is fontos a jó célrendszer kialakítása.

Csorba Imre (III. kül-gazd.) azt fejtette, hogy évfolyamról évfolyamra csökken a KISZ-tagok aktivitása. Az érdeklődést leginkább a közművelődés és a sport területén lehetne felkelteni. Az „Edzett ifjúságról” mozgalomról azonban az egyetemen semmit sem lehet hallani.

Szantner Zsuzsa (III. kül-gazd.) szerint nem kell elmenni a KISZ KB-ig, akad itt az egyetemen is tennivaló. Úgy véli, viszonylag szűk látókörűek a hallgatók a közgazdász, politikai képzettségük pedig alacsony. Jóval komolyabb politikai képzésre lenne szükség.

Az első évfolyam KISZ-titkára, Szőke Miklós úgy látja, hogy a KISZ iránti vonalom megváltozott az ifjúság körében. A közgazdász 80 százalé-

(Folytatás az 5. oldalon)

Ált. kari küldöttgyűlés

— akik egy évvel az egyetem előtt járnak! (?)

Az általános kar az idén a többiekénél később, április 17-én tartotta küldöttértekezletét. Az időpont megválasztása (egy nappal a hasonló egyetemi rendezvény előtt) nem volt a legszerencsésebb, mert az esetleges határozatképtelenség esetén nem lett volna lehetőség halasztásra. Erre szerencsére nem volt szükség, mert némi matematikai bravúrral sikerült szavazóképesse tenni a küldöttgyűlést.

Meichl Géza kari titkár beszámolójában értékelte a múlt évben bevezetésre került szakvezetőségi rendszert. Hangsúlyozta, hogy bár a KISZ-munka színvonala lényegében nem változott, ez mégis jó lehetőség a továbblépésre, mert azzal, hogy a vezetési valójában eggyel alacsonyabb szintre, a szakokhoz került, szorosabb lehet az alapszervezetek és a felsőbb KISZ-szervezetek kapcsolata. Ez az elmúlt évben inkább csak a tanár és a pénzügy szakon sikerült, a tervgazdasági szak mozgalmi munkája úgy látszik még nem tud kilábalni a hullámvölgyből. Nehézséget okozott, hogy a szakvezetőségek az első félévben káderproblémával küszködtek, nem volt érdemi munkát vésozó titkára a tervgazdasági és pénzügyi szaknak. Ezért a vezetői utánpótlás

biztosítására a jövőben nagyobb súlyt kell helyezni.

A politikai munkát értékelve Meichl Géza hangsúlyozta, hogy ebbe a kategóriába nemcsak a politikai vitakörök tartoznak bele, hanem a szakklubokban és szakközvetítőkben végzett tevékenység is. A pénzügyi klub több nagy sikerű előadása mellett a tervgazdasági szakosok tervekklubjának is volt egy érdekes kezdeményezése, és ide sorolható a tanár szakosok PEJEC (Pedagógus Jelöltek Clubja) is. A szakosok három nagy évközi megmozdulás közül a szűret a szervezetlenség mellett is jól sikerült, de a KISZ és az állami vezetés közötti koordináció jövőre feltétlenül szükséges! A diákszakmai kar felépítésének kell értékelni, nem is annyira az ott elhangzottak miatt — bár olyan jól előkészített felszólalások is elhangzottak, mint a tanár szakosoké —, hanem az utána folytatott eredményes megbeszélések miatt. A kari parlament ilyen sikeressége indokolja azt, hogy az egyetemi parlamentben kevés általános karos szólat fel. Ez évben technikai okok miatt a tavaszi pöltábor elmaradt.

A tanulmányi munka színvonalára jellemző, hogy hosszú évek óta először nem volt kari tanulmányi verseny, az

erre szánt jutalomalapot hallgatók között osztották fel. Ez is mutatja, hogy a csoportok tanulmányi téren atomizálódtak. A karon folyó érdekvédelmi tevékenységet Meichl Géza jónak értékelte, bár kiemelte, hogy a tanszéki képviselői rendszer csak egy-egy tanszéken működik, a képviselők egy része csak formálisan vagy még úgy sem dolgozik.

A beszámoló elhangzása utáni vitában Tomback Endre (V. évf. ngt.) azt javasolta, hogy alakuljon olyan bizottság, amely a KISZ célrendszerét hivatott vizsgálni, illetve olyan belső célokat meghatározni, amely képes a KISZ-tagokat megmozgatni. Ezután a hozzászólók — inkább Tomback Endre javaslatához, mint a kari titkár beszámolójához kapcsolódva — a karon folyó mozgalmi élettelle foglalkoztak, némi kitékintéssel a környező egyetemre, vagy még távolabb, az egész társadalom felélelő világra. A hozzászólók (Megyeri László IV. évf. pénzügy; Vajda László III. évf. tervgazd.; Horn Gábor III. évf. tanár „A”; Székely István II. évf. tervgazd.) általában egyetértettek abban, hogy a mozgalmi munka meglehetősen színvonalatlan a karon. De abban, hogy kell-e bizottságot szervezni a KISZ célrendszerének feltárására, már meg-

oszlottak a vélemények. Végül ebben a kérdésben a küldöttgyűlés úgy határozott, (kis szavazatkülönbséggel), hogy ez nem szükséges.

Páles György (IV. évf. tervgazd.) arra hívta fel a figyelmet, hogy nagyon mélyen kezeljük a politikai mozgalomkérdést. Véleménye szerint több színházi vitára, kirándulásra, könnyedebb programra volna szükség. Ez szerinte nem lenne a politikai munka rovására, sőt előnyére volna, amire példaként a magyar munkásmozgalom harmincas években szervezett túsáit hozta fel.

Vajda László arról is beszélt, hogy a karon az egyetemi tanács tagja mellett egy kari érdekvédelmisre is szükség van, mert annyi a tenni-való, hogy két ember azt hatékonyabban el tudja látni.

A kar ez évben nem választott új vezetőséget. Az egyetemi tanács tagjává Vajda Lászlót, a kari érdekvédelmis funkcióját betöltő pöttágyává pedig Sipos Sándort (II. évf. pénzügy) választotta némi bizonytalanság után.

A kari küldöttgyűlés után a szakok külön folytatták munkájukat. A szakvezetőségek titkárai Merényi Zsuzsa (III. évf. tanár „A”), Bartók János (III. évf. pénzügy) és Hann Péter (III. évf. tervgazd.) lettek.

—kiló—

Új kari KISZ-titkárok

Sok múlik a vezetőkön

Hosszú évek óta először választották az ipari kari KISZ-vezetőség élére lányt, Gerlóczy Gabriellát, az agrár szak II. éves hallgatóját. Nincs könnyű helyzetben az új vezetőség, melynek tagjai azzal, hogy feladatukat vállalták, az újításra vállalkoztak.

— A jelenlegi hangulatot tükrözték a kari küldöttterte-kezetek is, ahol szintén felmerültek azok a mélyebb kérdések, amelyek a KISZ tagjait most foglalkoztatják. Milyennek értékelte a küldöttterte-kezetet, s az ott felmerült kérdésekben mi az álláspontod — kérdezem az ipari kar új titkárárt.

— A vita két-három téma köré csoportosult, főleg a passzívitásról, a nagyobb kérdésekbe való beleszólás hiányáról, a szervezet céltalanságáról esett szó. A karon a hagyományos programokat lebonyolítják, a vállalásokban a „valamit vállalni, s azt gyorsan kipipálni” módszer az általános, az alapszervezetek alig tudnak a kari vezetőség munkájáról. A csoportok szívesen vannak együtt, és szerveznek programokat, de ha azt a szót meghallják, KISZ, akkor rögtön valami fontos dolog akad, s nem érnek rá. Ilyen helyzetben nagyon sok múlik a vezetőkön, azon, hogy miként tudják az embereket bevonni a munkába.

Együttműködés

Az érvelés a változtatni akarók oldaláról mindig az, hogy többet várnak a KISZ-től, mint amennyit az esetleg nyújt, illetve nyújtani képes.

Úgy vélem, először jó közösségeket kell a KISZ-en belül létrehozni, s aztán a jelenlegi kereteket megtartva a tartalmat megújítani.

— A jó közösségek létrehozásához járható útnak tartod a tagság egy részének kizárását?

— A régebbi meggyőződés szerint igen. Azóta azonban meggyőzték arról, hogy nem kizárni kell a KISZ-tagokat egy részét, hanem minél nagyobb hányadukat bevonni a tényleges munkába. Úgy tapasztaltam, hogy ahol erős kezd a vezető, ott jól megy a munka, akár attól függetlenül is, hogy a felsőbb szinteken milyen minőségű munka folyik.

— Mik az új vezetőség elképzelései?

— A régi vezetőség jól dolgozott, Ádám Laci irányításával. A vezetőségi tagok önállóan is színvonalas munkát végeztek. Egy problémát látam náluk, azt, hogy az alapszervezetekkel nem alakítottak ki kapcsolatot. Én nagyon fontosnak tartom a vezetőség és a tagok együttműködését. Egyelőre ott tartunk, hogy a rezortképzésre a tizenöt hallgatóból — aki maga is vezető — jó ha öt-hat eljön. De mégis kell az ifjúságban valaminek lenni, amit ha megtalálunk, akkor hatni lehet a diákokra. Ezért olyan dolgokat szeretnék kitalálni, amiért megmozdulnak a hallgatók, s megkeresni azokat az embereket, akik hajlandók ebben segíteni. Természetesen széles skálát kell biztosítani a programokban, hiszen például, aki sportversenyekre jár szívesen, azt nem kényeztetjük színházba.

Szórakoztasson a KISZ is

Az új vezetőség fő feladata, az októberben sorra kerülő szaktitkári rendszerre való áttérés előkészítése és megszervezése. Ezenkívül jó programokat szeretnénk csinálni, bár előre nem ígérhetek semmit. Az a baj nálunk a programokkal, hogy ha valami jól sikerül, abból mindjárt hagyományt akarunk teremteni pedig erre semmi szükség. Mi inkább olyan rendezvényekre gondolunk, amelyek kellemes szórakozást nyújtanak, például fiatalszín-művészek meghívása, stb. Ezeket vállalja fel a KISZ is, ne csak a klub csinálja. Ha az ilyen programokat jól megszervezzük, akkor hírhű lesz, és egyre többen eljönnek majd, hogy részt vegyenek a rendezvényeken.

— Kanyarodjunk vissza a beszélgetés elején említett témához. Ez a vezetőség nehéz helyzetben van, úgy kezd dolgozni, hogy közben a KISZ-alapjairól folyik a vita. Te mit mérlegeltél, amikor végül elvállaltad a kari titkári feladatot?

— Eddig nem szoltam hozzá, hogy sok ember véleményét képviseljem. Ezért volt a döntő: tudom-e képviselni egy kar érdekeit, vállalhatom-e ezt? Tudok-e tartalmat, ötleteket adni, amivel fellendül a KISZ-élet, mert csak azért és úgy elvállalni, hogy az ember ülésekre elárjjon, nem érdemes. Eddig szervező, propagáló munkát végeztem, s azzal győztem

meg magam, hogy erre egy kari titkárnak is szüksége van.

— Eredményes munkát kívánunk az új vezetőségnek! — m —

Az illendőség is úgy dik-tálja, hogy első szavam a gratuláció legyen a kereskedelmi kar új KISZ-titkárához. És mindjárt adódik is a kérdés Szilvásy Györgyhöz:

Most a Tanácsköztársaságról?

Május 1. van, hamarosan kezdődik a vizsgaidőszak, és lassacskán elhalványulnak a Tanácsköztársaság 60. évfordulóját ünnepelve emlékei. Elégedten mondatjuk, hogy a megemlékezések jól sikerültek, és ki a fátylas felvonuláson, ki a tv előtt gondolkozhatott el a dicső 133 nap jelentőségéről. A tanácskormány életében március 21-e természetesen csak egy nap volt. Akkor is, ha ez a legfontosabb, a kiinduló pont. Valahogy elszik-lunk e felett, mintha a kikiáltás napjának megünnepelésével már kielégítően és illendően hódoltunk volna a forradalom emlékének. Erdemes egy kicsit tovább menni a történelem vonulatán, hiszen a nagy tettek csak ezután következtek. Államosítások, népjóléti rendeletek, miközben a tanácskormány élethalálharcot vívott. Ki gondol most a vizsgák küszöbén arra, hogy április 30-a is évforduló? A román királyi csapatok ekkor érték el a Tiszát. Az április 16-án kezdődött román offenzíva az „Egysült Nemzeti Román Állam” első komoly bemutatózása volt az antant hatalmak előtt.

Április 30-ára már elfoglalták Debrecent, mivel a szé-kely hadosztály áruól vezetői letették a fegyvert. Közben a burzsoá csehszlovák csapatok is megindították támadásaikat. Nemesak a proletárdiktatúra, hanem az egész nemzet védelméről volt tehát szó. A háborút vállalni kellett, hiszen a tanácskormány népszerűségét számos népjóléti intézkedés mellett annak is köszönhető, hogy az előző, erőltetett kormányokkal ellentétben vállalta az ország védelmét. Fegyvert fogtak a parasztok nagy tömegei is, annak ellenére, hogy a tanácskormány nem osztotta szét a nagybirtokokat.

Mi volt a román bojárók sikereinek a titka?

Hiszen eltelt néhány év, amíg az 1916-os vereségből az antant újból talpra tudta állítani a román királyi hadsereget. De a külföldi segítség és a szélsőségesen nacionalista propaganda megtette hatását. Sikerült kiharcolni a néptömegekben levő „nemzeti” érzést. Mint mondták, „Nagy-Románia” határa a Tiszánál van. Április 30-án tehát a román burzsoázia nagy álma valósult meg ideiglenesen. Elhitették azt is, hogy Magyarországon súlyos elnyomás alatt élő román testvéreiket kell felszabadítani. Sajnos, az intervenció ilyen megvilágításba félsz ma is jelen van a román történetírásban. Pedig a nemzetiségiek teljes egyenjogúságát a Károlyi-kormány kimondta. (Bár ez már egy túlságosan elkésett lépés volt.) Nem zavarta az akkori román vezetőket az sem, hogy a Tiszánál elvéve sem laktak románok, mint ahogy az sem, hogy a nemzeti gyűlölködés szítása teljesen ellentétes a román nép érdekeivel. De hát a sovinizmus felélesztése és a nacionalizmussal való manipulálás a burzsoá politika jól bevett fogása.

A Vörös Hadsereg feladata nem volt kisebb, mint az antant tanácsadókkal leletűzdel, jól felszerelt román királyi csapatok feltartóztatása. A tanácskormány hadseregének még az Osztrák-Magyar Monarchiától örökölt technikai színvonala jóval a támadók fejlettsége alatt volt. Mégis, a megújult ország képes volt megállítani a betolakodókat. Május 3-ra már visszafoglalták Szolnokot, és olyan védelmi rendszert hoztak létre, melynek a július 30-i áttörését csak árulás tudta lehetővé tenni.

Stark Tamás

„Az egyénhez kell közeledni”

— Könnyű, vagy nehéz feladatot vállaltál?

— Nehéz azért, mert nem egyszerű a KISZ jelenlegi helyzete, amaz egyáltalán nem problémamentes, mint azt a nemrég lezajlott küldöttterte-kezetek is tükrözték. Ebből következik, hogy nagyok az elvárások a vezetőkkel szemben, meglehetősen sok tennivaló akad. Könnyűnek érzem viszont a helyzetemet abból a szempontból, hogy a megválasztott kari vezetőség jónak tűnik.

— Manapság sokan húzódoznak a KISZ-vezetői meg-bízatásoktól. Téged mi vezetett a KISZ-titkári feladat elvállalásában?

— Főleg azért vállaltam el ezt a tisztséget, mert úgy érzem, s most is úgy érzem, hogy lehet, s kell is valamit tenni az ifjúsági mozgalomban. Igent mondani azért mertem, mert tudtam, hogy nem egyedül kell majd dolgoznom, hanem egy jó vezetőséggel. Végül pedig — hogy ezt se hagyjam ki a sorból — ez egy elismerés, s mit tagadnam, jólesett nekem.

— Mi a véleményed a karról mozgalmi szempontból?

— Azt hiszem, nem nagyon lehet különválasztani az egyetemi és a kari KISZ-re vonatkozó, főbb megállapításokat. Így, miként az egyetemi átlagra igaz, hogy akadnak a KISZ-től elfordulók, közömbösek, pragmatisták, de olyanok is, akik komolyan tesznek is valamit, így áll ez a kar. karon is. Persze azért az egyes karoknak vannak sajátosságai is. A kereskedelmi karral korábban az volt jellemző, hogy jó KISZ-munkát végzett, s volt valami különös jelentése annak, hogy ker kar, meg, hogy ker kari hangulat. Szerintem az utóbbi időben visszafeljődött a kar mozgalmi munkája, és a hangulat sem az igazi már.

— Ilyen körülmények között valóban van tennivalótok.

— Alapvetően a tagság passzívításán akarunk javítani. Aggasztó, hogy sokan elfordulnak a KISZ-től, de ez nem a KISZ-t kérdőjelezi meg, hanem a működését. A mostani korban nem elsősorban a nagy tömeges, csoportos akciókra van szükség, hanem a KISZ-programjait, céljait sokkal inkább az egyénhez

kell közelíteni. Az a feladatunk, hogy fölismerjük azokat a célokat, lehetőségeket, amikkel meg lehet fogni az egyes embereket, és az alapszervezeteket. Nagyon sok múlik az alapszervezeteken, így tehát fontos teendő ezen alapegységek erőteljesebb megmozgatása, aktivizálása, valamint ezek közösséggé formálása. Csak rajtunk áll, hogy az egyetemen, miként tudjuk ezt megoldani.

— Valóban: miként, milyen konkrét célokon, elképzeléseken keresztül?

— Tanulmányi téren — ami jelentős KISZ-munka is — szorgalmazzuk tudományos diákkörök csoportonkénti kialakítását, s ez egyben elősegítené a szakemberképzést is. Az aktivizálás szempontjából fontos területnek tartom a kultúrát és a sportot, amelyek keresztlát remekül lehet mozgósítani a KISZ-tagokat. Végül pedig a politikai oktatást — amely természetesen kiemelt feladat — a lehetőségeket az egyes alapszervezetek sajátosságait, érdeklődési körét stb. figyelembe véve kell megoldani. Vagyis nem szabad mindenáron kötelező programokat ráerőltetni a KISZ-csoportokra. Be kell vonni őket az előkészítésbe is, s nemcsak a végrehajtásba.

— Ha már szóba került a politikai képzés — s miért ne került volna szóba — megkérdezem, mi a véleményed a Polvaxról?

— Van létjogosultsága és jó is. Sőt, nagyobb bázist kellene teremteni a Polvaxnak, s alapszervezetekenként tovább lehetne folytatni az ott megkezdett vitát. Persze, nem lehet mindenkinek egyforma az érdeklődési köre, úgyhogy a látogatottság valószínűleg változó lenne. De nem kéne különválasztani a KISZ-t és a Polvaxot, meg a hasonló rendezvényeket — mint azt egyesek teszik —, hanem inkább törekedni kéne ezek közeli-tésére.

Szilvásy György II. évf. nemzetközis. Érdeklődési központjában a politikával áll, s amire külön figyelmet fordít most, az a nyugat-európai kommunista pártok helyzete, politikája. Eddigi mozgalmi munkájában az ifivezőként eltöltött négy évet értékeli a legtöbbre, s természetesen ezt a legújabb kinevezését. B. L.

Egyetemi KISZ-küldötttertekezet

(Folytatás a 4. oldalról)

ban KISZ-vezetők kerülnek be, de ez nem tükröződik az egyetemi mozgalmi munkában. Saját ismereteire hivatkozva megemlítette, hogy a KISZ KB-ba nem jutnak el a valós problémák, mert a különböző szintű KISZ-titkárok nem merik megírni azokat, inkább rózsaszínű jelentéseket fabrikálnak. Emiatt aztán a KB sem tud megfelelően reagálni a gondokra.

Tóth Zoltán (KISZ KB) tájékoztatva a KISZ-tagságot elmondta, hogy a jelentések nem rózsaszínűek, mire Boródi Ferenc és Tombác Endre meg lehetőséget magától értetődő kérdést tett fel: Vajon miért nem reagál akkor a KISZ KB kellően a problémákra? Tóth Zoltán elmondta, hogy a bizottságok nem tudják olyan gyorsan földolgozni a jelentéseket.

Simonfy Tamás újfólag szót kérve megállapította, hogy a KISZ kritikus helyzetben van; egyre nő azok száma az egyetemen, akiket nem érdekel az ifjúsági mozgalom, éppen ezért szükség van valamiféle továbblépésre, ehhez azonban a meglévő problémákat kellene feltárni és megvitálni. Erre megfelelő formának látja — s javasolja is — egy munkabizottság megalakítását, amihez Boródi Ferenc és Tom-

bácz Endre hozzáfűzte, hogy alapos, tudományos, szociológiai jellegű arculat-felmérést kellene végezni.

Végül is — mint Simonfy Tamás összegezte — az a probléma, hogy a feladatoknak a KISZ-be való belépés pillanatában tisztázottaknak kellene lenniük (sőt talán már előbb is), csak hogy nincsenek ilyen feladatok, illetve ő nem látja.

Hozzászól a vitához Berend T. Iván rektor is. Mindenekelőtt elmondta, hogy a KISZ-bizottságnak és az állami vezetőségnek ki kell dolgoznia egy

jobb rendszert

a tanszéki képviseletre

valamint a jelenlegi tanári véleményezések helyett osztályozni kellene az oktatókat. Ezután arról beszélt, hogy túreltelenség észlelhető a hallgatók részéről. A demokráciával kapcsolatban is. Tudomásul kell venni, hogy az egyetemi demokrácia a legújabb terület a demokráciának, s a többi oktatási formában (pl. a középiskolában) nem is létezik. De éppen azért, mert még új, nehezen bontakozik ki itt az egyetemen. Emiatt azonban nem szabad elkeseredni, elkedvetlenedni, a jó célokért érdemes küzdeni. De csakis nagy türelemmel és harc-készséggel.

Arról folyik a vita, hogy miért nem jó a KISZ — mondta a rektor — meg, hogy nem nagyon szólhatunk bele az országos ügyekbe. Valóban vannak mélyebb problémák, de nekünk elsősorban azokat a dolgokat kell megoldani, amikre mi képesek vagyunk. És elsősorban itt kell cselekednünk.

Tarsai Gyula azt az álláspontot képviselte, hogy mind azokban, akik még hisznek a KISZ-ben, erősíteni kell ezt a hitet. Szólt az úgynevezett

Polvax-jelenségről is.

A polvaxosok szerint — mondta a Budapesti KISZ-bizottság titkára — van a KISZ, ami rossz, és vagyunk mi (mármost a Polvax), attól függetlenül. A KISZ-t nem úgy kell nézni, hogy jó vagy rossz, hanem hogy funkcionál-e vagy sem. „Az a ti feladatotok, hogy nálatok, a közigazgatás funkcionáljon jól.”

Selmei Lajos, az egyetemi pártbizottság titkára hangsúlyozta az ifjúsági mozgalom az alapszervezeteken áll vagy bukik. Miként fordulhat elő — tette fel a kérdést —, hogy miközben nagy országos gondokkal foglalkozunk az egyetemen, vannak olyan alapszervezetek, amelyeknek nincs vezetőségük. Jó dolog, hogy hozzá akarunk szólni országos gondokhoz, de előbb az

alapszervezeteket kellene megfogni, itt kellene rendet teremteni; s itt kezdődik a KISZ-munka. S e téren a pártnak is sok tennivalója van a KISZ patronálásával kapcsolatban.

A kerületi KISZ-bizottság titkára a javasolt munkabizottság ellen foglalt állást. Mint Gulyás Kálmán hangsúlyozta, a mozgalmi tevékenység felmérése a küldöttterte-kezet feladata, nincs szükség külön munkabizottságra, amely lényegében ugyanezt lenne hivatott elemezni. Inkább dolgozni kell, végre kell hajtani a határozatokat, semminő bizottságot alakítani.

A vita végén Vass László összegezte az elhangzottakat. Szerinte a célrendszer fogyatékoságairól szólók pusztán ködszűrűkést végeztek. Ebben a szervezeti keretben kell politizálnunk. Ami pedig a munkabizottság illeti, egyfajta bizottságfetésimusbba fulladt a küldötttertekezet. A KISZ-t sem lehet másként kutatni, mint a többi társadalomtudományi kérdést. Lehet indítani viszont ebből például TDK-t. Ezt követően előterjesztette

a határozati javaslatot

Kérte, hogy a küldötttertekezet fogadja el az irányítási rendszer megváltoztatásáról szóló határozatot, a tanulmányi munka intézkedési tervét,

A felvételt Fátó Péter készítette

az előző évi akcióprogram vezetői és szervezeti fegyelem javítására vonatkozó valamennyi pontját, az előző évi politikai képzési terv szervezeti kérdésekre vonatkozó fejezetét, ezenkívül állítsa fel a politikai képzési bizottság kutatócsoportját, határozzon a tanszéki képviseleti rendszer tisztázásáról, működésének pontos kidolgozásáról, valamint a kultúrcsoportok és amatőr együttesek jobb propagandájáról.

A határozati javaslatokat szavazattöbbséggel (34 igen, 15 nem, 5 tartózkodás), a küldött-tek elfogadták.

Ezután már csak egy feladatot várt a küldötttertekezetre, az, hogy megválassza az újdonsült KISZ-bizottság tagjait. A

szavazás eredményeként közölhetjük a tizenhárom tagú KISZ-bizottság névsorát:

titkár: Ádám László (IV. ipar), szervező titkár: Szikora Mária (IV. tanár A), agit.-prop. titkár: Vass László (tud. szoc. tanszék), érdekvédelmi felelős: Németh Gyöngyi (III. agrár), DJB-s: Nagy Imre (II. agrár), tanulmányi felelős: Bihari Péter (pg tanszék), köz-művelődési felelős: Tóth József (III. nemzetközi), sport-felelős: Szelényi György (III. külgazd.), ipari kari titkár: Gerlóczy Gabriella (II. agrár), kereskedelmi kar titkára: Szilvásy György (II. nemzetközi), szaktitkárok: Merényi Zsuzsa (III. tanár A), Bartók János (III. pénzügy), Hann Péter (III. tervezd.). —si

Nagykanizsai dzsessz-hétvége

Immáron hetedik alkalommal rendezték meg Nagykanizsán, a Hevesi Sándor Művelődési Házban a Magyar Rádió és a nagykanizsai dzsesszklub közös koncertsorozatát. Az eddigi alkalmakkal ellentétben idén nem novemberben, hanem áprilisban zajlottak a koncertek. Talán az új időpont, vagy valami egészen más volt az oka annak, hogy baj volt a koncertek látogatottságával. Kevesen vállalták a hosszú vonatozást.

Pedig megérte volna. Legalábbis részben. Volt néhány igazán kiváló együttes. No, de inkább menjünk szép sorjában.

Az első estét a jugoszláv Novi Sad Quintett nyitotta. Jó zenészek, de ennek csak a másnapi jam sessionon adták tanújelét. Pénteken valószínűleg nem dobta fel őket a négyes személyes terem, amelyben mindössze fél ház volt.

Őket Juri Stivin triója követte. Stivin most újra megmutatta, hogy nem véletlenül tartják Európá legjobbnak fuvolásának. Zenéje, melyet egyesek a free-hez sorolnak, valamint magával ragadó egyénisége ismét tűzbe hozta a közönséget. Láttunk aztán tőle olyat is, ami a hazai zenészek közül nem sokra jellemző. Egyrészt végighallgatva az este játszó együtteseket. A koncert után, az étteremben, ahol vacsoráztak, duót játszottak a zenekar prímásával. (Hogy a furulyát honnan varázsolták elő, az rejtély.) Majd mind-ezek betetőzésekként az egész trió, kibővítve az étterem zenekarának dobosával, fellépett a színpadra, és játszott a vacsoravendégeknek, akik között nem volt több, mint 4-5 dzsesszrajongó. Amit játszottak, az pedig nem bohóckodás volt. Hanem dzsessz. Igazi, tiszta zene.

Az első este fellépett még Jávori Vilmos együttese a magyar színek képviselőjeként. Ők szokták, jó formájukat hozták. Végül pedig román vendégek, a Marius Pop vezette quintett játszott.

A második estét a Deák bigband kezdte. A számok jól hangszerelek, az együttes összeszokott társaság benyomását keltette.

Utánuk következett az egész hétvége legnevesebb, és egyben legjobb együttese, a müncheni Manfred Schoof Quintett. Nagy nevetek voltak ott fel az együttes, kezdve Schooftól, aki igen-

certet. Kevesen voltak rá kíváncsiak, kezdtek már fáradni az emberek. A széksorokban ülő 40-50 embernek is sokszor lebukott a feje. Sokan kókadoztak a folyosókon, parkokban is. Volt azonban egy szám, a ráadás előtt, amelyről mindenki tűzbe jött. Felbőrdtek az alvók is. A spanyolos ritmusa szenzációs improvizációk épültek. És ez nem másolt szám volt, hanem saját szerzemény. Hosszú percekig szólt a vastaps, egészen addig, amíg vissza nem jöttek a zenészek.

Este elsőként a szovjet Arzenál együttes játszott. A mostanában olyan divatos árvonulatot, a dzsesszrockot művelik. Zenéjük főleg a vezető, Alekszej Kozlov szakszofonistáira, és a billentyűs szintetizátorra épül.

S. Stjerev quartette Bulgáriából jött. A közönség már túl fáradt volt ahhoz, hogy sallangoktól mentes zenéjüket értékelni tudja. De a Füstli-Lakatos Antal duó újra életet tudott venni a bágyadt emberekbe. Láthatuk, hogy kezd felélni az utánpótlás az első vonalhoz. (Ha ugyan már fel nem nőtt.)

Az utolsóként fellépő jugoszláv együttesre már csak körülbelül 70 ember volt kíváncsi, azok nagy része is bennfentes. Ugyanis elment az utolsó vonat Pest felé, és akinek hétfőn már suliba, vagy dolgozni kellett mennie, az nem maradt ott.

Ezzel vége lett ennek is. Csak a szemét meg a kiürült üvegek emlékeztettek a parkokban arra, hogy volt itt valami a hét végén. Valami, ami egy kicsit jobb szervezéssel, egészen más lett volna.

Deután Dési László együttese tartott egy kitűnő koncertet.

Délután Dési László együttese tartott egy kitűnő koncertet.

certet. Kevesen voltak rá kíváncsiak, kezdtek már fáradni az emberek. A széksorokban ülő 40-50 embernek is sokszor lebukott a feje. Sokan kókadoztak a folyosókon, parkokban is. Volt azonban egy szám, a ráadás előtt, amelyről mindenki tűzbe jött. Felbőrdtek az alvók is. A spanyolos ritmusa szenzációs improvizációk épültek. És ez nem másolt szám volt, hanem saját szerzemény. Hosszú percekig szólt a vastaps, egészen addig, amíg vissza nem jöttek a zenészek.

Este elsőként a szovjet Arzenál együttes játszott. A mostanában olyan divatos árvonulatot, a dzsesszrockot művelik. Zenéjük főleg a vezető, Alekszej Kozlov szakszofonistáira, és a billentyűs szintetizátorra épül.

S. Stjerev quartette Bulgáriából jött. A közönség már túl fáradt volt ahhoz, hogy sallangoktól mentes zenéjüket értékelni tudja. De a Füstli-Lakatos Antal duó újra életet tudott venni a bágyadt emberekbe. Láthatuk, hogy kezd felélni az utánpótlás az első vonalhoz. (Ha ugyan már fel nem nőtt.)

Az utolsóként fellépő jugoszláv együttesre már csak körülbelül 70 ember volt kíváncsi, azok nagy része is bennfentes. Ugyanis elment az utolsó vonat Pest felé, és akinek hétfőn már suliba, vagy dolgozni kellett mennie, az nem maradt ott.

Ezzel vége lett ennek is. Csak a szemét meg a kiürült üvegek emlékeztettek a parkokban arra, hogy volt itt valami a hét végén. Valami, ami egy kicsit jobb szervezéssel, egészen más lett volna.

Felkötés

MEGÚJUL A GIMNÁZIUM. Sok szakértő kétségbevonja a gimnázium iskolatípusának pusztán létjogosultságát. A gimnázium nem az életre készít fel, hanem csupán az egyetemi felvételre — hangoztatják. Kétségtelen, hogy szerepét nem tölti be megfelelően. Ezért kerül sor alapos megreformálására, amely természetesen az általános iskola, az érettségi és a felvételi rendszer megújításával összehangolva történik. A KÖZNEVELÉS hasábjain háromrészes cikkében WELKER OTTO elemzi a változás lenyegét.

A gimnáziumok munkarendjének célja a gimnázium hármas funkciójának: nevelő, kultúrátadó, a társadalmi munkamegosztásban helykijelölő szerepének jobb betöltése. A munkarend leszövegi: a gimnázium általánosan képző középiskola, az általános iskola folytatása. Felkészíti az egyetemre (a gimnáziumban érettségizettek 53 százaléka előbb-utóbb a felsőoktatásba kerül), de a többieknek is segít, hogy a helyét megtalálja.

Egyik legkilátástalanabb feladatának, a hátrányos helyzetűek felzárkóztatásának, az esélyegyenlőség biztosításának, a kulcstárgyak magas elsős óraszámával, a tananyag differenciálásával (törzsanyag — kiegészítő anyag — fakultatív anyag) kíván eleget tenni. Törekszik a megismerő, munkavégző, gondolkodóképesség, a felkészültség, műveltségi szint, tanulási módszerek nivellálására. (Eddig a káros egyenlőtlenségek csak nőtték a gimnáziumi évek alatt.) Tekintettel lesz a gyorsan és lassan érő diákokra. Azzal, hogy a heti 33-ból 7, illetve 9 óra fakultatív lesz, elérjük, hogy a tevékenységhez (nem a befogadással beszélek) jobbak lesznek a feltételek. Abból indulnak ki, hogy sokkal kevésbé fárasztó az érdeklődés és érdeklődésből önként vállalt tevékenység. A fakultatív tárgyakon keresztüli fokozatos orientációval, mely a tagozatos osztályok rendszere helyébe lép, elérjük, hogy a tanulónak ne kelljen 14 évesen többé-kevésbé pályát választani — írja a cikk.

Örvendek, hogy a gimnáziumi oktatást jó néhány pontjában korszerűsítik.

Kérdéses azonban, képes lesz-e az adott pedagógustársadalom annak a reformnak a végrehajtására, amellyel szemben ellenérzéseik vannak és amely fokozott követelményeket állít vele szemben. A másik kérdés: mi lesz az oktatás további káros merevségeinek — az értékelés központúság, a szellemi ismeret-központúság, a tantárgyak merev elválasztása — sorsa?

DISCO ÉS MANIPULÁCIÓ — e kettő összefonódásáról és ennek kapcsán a kultúra mélyebb kérdéseiről ír a KRITIKA 1979/3. számában a GYULAI LÁSZLÓ-LUKÁCS JÁNOS szerzőpáros.

„A termelés egész Földre kiterjedő nemzetköziesedésével, a villámsebességgel információterjedés létrejöttével kialakult egy, a nemzetek sokaságára ható kultúrgépezet. A zene területén jelenleg a disco az, amely legnagyobb erővel hat a tömegek izlésének kialakulására, olyan kérdéseket vet fel, melyeket kisebb hatóságúkkal bár, az igazi művészet is felvet” — írják bevezetőjükben. — A művészetek nemzetek felállítására és a nemzeti rétegszűkítődésekre; a manipuláció és az önállóság; a technizálódás és a spontán alkotás; a közösséghez tartozás és az elidegenedés viszonyainak problémáit villantják fel.

A bolgár tengerparton ugyanaz a Boney M. zene üvölt a hangszórókból, mint a Riviérán, az amerikai slágerlistákat alig egy-két hét késéssel követik ugyanazzal a sorrenddel a magyar listák, a Zsenmin Zsipaó a szovjet disco-örületen gúnyolódik. Az Éden, a Topáz és a többi kényelmes és kimeríthetetlen pénzszerezési lehetőség. Nincs olyan kockázat, hogy a dalok nem illő gondolatokat kavarnak fel, ahogy annak idején az Illések megtették. A soha nem látott szervezetszűkítés soha nem látott profittal párosul.

Hol van a hajdani Rolling Stones proletár reménytelensége? A rock dacos életérzése? A zenei underground individualizmus, társadalmi, szexuális szabadságvágya? A progresszív rock és a hozzá kapcsolódó jelenségek: 68, politika, Vietnam, Marcuse, Bob Dylan, az „egyen felszabadulása a közösségi aktusban”?

A romantikus diáklázadások kudarcát követő morális depresszió a politikamentes szórakozást, a kultúra fogyasztási cikkek választásáig hozta felzárkóztatást. „A manipulációs gépezet tökéletes működése” révén „tartalmilag silány monokultúra hat”. „Az izlés alakulását Magyarországon is lényegesen befolyásolja ez a tervezett zene.” Önálló zenei gondolatok helyett régi slágerek (Bach, Beatles, népzene) diszkós egyenritmusba bújtatott felújítása fut, a mondanivaló annyira, hogy „Gyere kislány gyere, a disco klubban pár máz a zene”.

A rock-kultúra az ember személyiségét próbálta felszínre hozni. Dacot és felszabadulást hirdetett.

A hetvenes évek fiatalja nem akarja egyéniségét felszabadítani uniformizált zenére, uniformizált táncot rop. Hála a manipulációs gépezetnek.

Irodalmi közérzetünkről ír a KRITIKA 1979/2. számában SZENTIMHÁLYI SZABÓ PÉTER, verseskötetek, sci-fi művek, Yeats-monográfia stb. szerzője, a Bölcsészkar angol tanszékének oktatója.

„Megjelentethető írást szüljek-e, avagy számomra jót?” — tanakodik. — „Gyakran csak lehetetlen eltérésekről van szó, neuralgikus pontok merész (vagy hebeurgyalu) érintéséről, kimondásáról, valami olyasvalamiról, ami irodalmi-közéleti tábut sért, vagy éppen a kérdéses (fő-) szerkesztő érzékenységét, vonatkozási rendszerét.” És ha mégis kimondhatná: „Ohatatlanul a manipuláció részévé válok, vagy azt hiszik rólam, hogy azaz általam, s így nem vesznék komolyan, hiszen nekem szabad ósztint és illetlen véleménynyilvánítanom.”

Mit jelent ma írónak, költőnek lenni Magyarországon? Ezt elemzi a szerző, és megállapítja, hogy konszolidált korunkban nem sokat. Társadalmunk fejlettségének mai fokán megengedhet magának, hogy eltart egy csomó író. Az író beépült a társadalomba, azért fizetik, hogy foglalkozzon az irodalommal.

Szerkesztőségek? „Nem műhelyeket talál az ember, hanem irodalmi hivatalokat a legtöbb helyen, s ugyanolyan viszolygással lép be a szerkesztőségekbe, mintha kérelmezőként szerepelne a tanácsnál.”

Irodalmi piac? „Személyi kapcsolatok és pletykák bonyolult szövevénye... A kultúra vesztésére tervezett szolgáltatás, ebbe tehát az is belefér, ha jó művek kis, rossz művek nagy példányszámban jelennek meg?”

Közönség? „A közönséget az irodalom valójában kevésbé érdekli, mint bármikor. Az emberek megveszik (esetleg) az új könyveket, de csupán fogyasztják őket, nem vitatkoznak velük, róluk, nem azonosulnak velük...”

Szentimhályi Szabó Péter irodalmi közérzetének „legfőbb baja az indokolatlan lassúság állandó érzékelése, az indokolatlan óvatosság mindenben, ami elter valami irracionálisan értelmezett felsőbb véleményről... Ennek eredménye lesz az a higadt szürkesség, melynek én is részese vagyok, amelyben sem nagyon jó, sem nagyon rossz művek, gondolatok, viták nem jönnek létre” — végződik az eszmefutás.

Vajon közéletünk más területei is ilyen szerencsés helyzetben vannak-e, mint az irodalmi élet, ahol valaki legalább feltárta már a rossz közérzet okait?

B. Kiss Tamás

„...Tünemények suhognak...”

A Nemzeti Színház harmadik új rendezője, Aser Tamás is bemutatkozott a budapesti közönségnek. (Persze vendégjátékok során már pár rendezését láthattuk, többek között a kitűnő Szecsuanú Jóléleket.) Most Weöres Sándor Oktopuszát vitte színpadra Szent György és a sárkány címmel. A történet az észak-afrikai Sihenében játszódik, amely Bata Imre szavaival „a koralközépkori kultúra limesze”. Röviden a mese: A gyengén védett várost beveszik a római légiök, vezérik Giorgio elpusztítja a sárkány-hit forrását, és ezzel felszámolja a barbár helyi szokást; hogy szívet áldozzanak a sárkánynak. A fokozódó zűrzavarban az uralkodóház tagjai és az ellenük fordult felkelők vezetői is sorra elesnek. A légiöket hazarendelik, az Oktopusz képét kicserélik Szent Györgyére és ez olyan hatalom árnyát vetíti előre, amely nem sokban tér el korábbiól.

Nehéz darab ez rendező, színess és közönség szempontjából egyaránt. A rendező számára körülbelül az jelenti a legnagyobb veszélyt, hogy a közönségnek nehéz a darab. Hogy miért az? Először is eltér a megszokott drámatípustól, eltér annyiban, hogy nem kapunk jellemrajzokat, és nem kapunk kidolgozott, levezetett, vagy legalábbis erőteljesen felvázolt konfliktusokat. Konfliktusok azért természetesen vannak (hiszen anélkül egy „nem abszurd” dráma meglehetősen unalmas lenne), de éppen, hogy csak jelzi a konfliktusokat. Mielőtt ezek kinyílnának, mielőtt a jellemrajzok kontúrját kibontakozhatnának előttünk, kiszámíthatatlan események áradata — miként az életben is, — elsodorja őket. Emiatt rendkívül feszültség jellemzi a darabot mindvégig. A néző megszokta, hogy ha az életben nem is, de a színpadon a konfliktushelyzetekből konfliktus lesz, és abból a végén valamiféle megoldás. Itt erről szó nincs. Drinus és Giorio vitázik bünről, erényről, jantizmusról. (Hogy ez önmagában egy drámai konfliktus, azt éppen a Danton halála bizonyítja.) Ez a vita azonban alig kezdődik el, máris véget ér a lovag csodagyógyítása miatt. Vagy, Ingan-ga ősanja és unokája Lauró eszmecsereje is epizód szinten marad, pedig itt sem kisebb problémákról van szó, mint hogy a lételem, a semmi, hogy a valamit csinálni jelentőségét próbálja megérteni az ezt ártó generáció az új nemzedékekkel.

A szerkesztő a darab, s mivel a néző-olvasó nem kap kész karaktereket, ezért a szereplők viselkedését gyakran következtetik. Tamás Atilla írja Weöres monográfiájában: „Ingan-gának monumentális — groteszk ősanja — testéből szülő bölcsessége váratlanul kicsinyes dühkitörésbe torkollik.” Sulyok megformálásában azonban ez egyáltalán nem váratlan. Remekül ábrázolja a tapasztalt bölcsességnek és az olykor valóban szokailan kicsinyességnek az idősebb embereket együtt jellemző motívumait. Érdekesnek tűnhet Gombrowicz forradalom víziójának és Weöres forradalomképének összehasonlítása. Az Operettben a cinikus kívülől szemlélődő ember nézőpontjából láthatjuk, a forradalmakra egyébként jellemző fejletlenséget és zűrzavart, azonban eszmei és érzelmi indítékok híján meglehetősen torz képet kapunk. Weöres forradalomképe kevésbé abszurd — sematikus és ezért talán kevésbé modern, de mindenesetre igazabb. Olyan a forradalom lendületét szabályozni nem tudó, de az eseményekben aktívan részt vevő embert a forradalmi fanatizmus oldaláról közelíti meg. A hitelesebb ábrázoláshoz véleményem szerint hozzájárul a szerző és rendező jobb egymásra találtsága gondolati közelebbállása is.

Sok szereplős darabok mozgásnehézségein kívül nyelvi nehézségek, azaz a nyelvi könnyedség nehézségei okoznak problémát. A legtöbb színész energiája felmorsolódik azon, hogy ügyel arra, hogy szöveg- és hangszültyhibát ne ejtsen. Igazán csak Sulyok és Vajda ismeri föl, hogy itt szavalmi kell, mert ez líra, aminek ritmusa van. A rendezést és a diszletet dicséri a végig izgalmas, változatos színpadkép, köztük néhány egészen lebilincselő jelenettel, például az ősi tánc misztikumának bemutatása. Végezetül ajánlások: szerintem javasolom a rendezőnek, hogy a darabot választásuk estéi szórakozásuknak. Nekik például a Madách Színház kínál jó néhány szórakoztató darabot. Szomorától Shaw-ig, illetve Molnártól Slade-ig. Lux Walter

Hakni közéről

(Az élmény még friss, elfogódottságom vitán felül áll, véleményem, ha akarom, sem tudnám véka alá rejtani. De hogy az olvasó viszonylag önállóan ítélhessen, igyekszem csak a tényekre szorítkozni.)

Fertőd, ez év februárja. A helyi művelődési ház vezetője az aznap esti programra készült, Antal Imre Egymillió fontos barátaim című műsorát vette meg. A több tucat sajtóközvetítő festett plakátot már kinn lengeti a szél a falu utcáin. Barcza László, műv. ház igazgató az előkészületekről mesél. Több hónapja rendelte meg az előadást Király Ákostól. Nem az ORI-től? — kérdezem. Hamiskásan rám mosolyog. Az ORI 100 százalékos haszonkulccsal dolgozik, az együttes pedig csak egy közvetítőt kell hogy alkalmazzon (az impresszió szót kinosan kerüli), akit a listán technikusként tüntet fel; ő hozza össze az izületet. A házson ugyan kisebb, mint 100 százalék, de az együttes és a közvetítő osztozhat rajta. A művelődési ház igazgatója könyvet tesz élem, a megvehető énekesek, együttesek ORI-árlistáját. Az adatok 1976-osak, és szállítási költség nélkül értendő. Aki Magyarországon hangot enged ki a torkából egy mikrofonba, és előadói engedélyre van, ott szerepel a listán A-Z-ig. Az időtartam másfél óra, a díjazás fejenként 500-3000 forint. Tessék választani, izlés és anyagi lehetőségek szerint.

Ma este viszont Antal Imre lép fel, aki nem drága és baráti szálak fűzik Fertőhöz.

A délután a vendégvárás kellemes izgalmaiban telik el. Felfűtjük a művelődési ház egyetlen (nagy) termét, megpróbáljuk rendbe tenni a függönyt mozgató berendezést.

A hatra meghirdetett előadás előtt tíz perccel az igazgató idegei kezdik felmondani a szolgálatot. A „művészek” még sehol... Az előző előadás négy faluval odébb csúszhatott valami miatt. A késés végighullámzik az estén, a programnak háromnegyed 8-kor Fertőszéplakon kell színpadra kerülnie. Pont hatkor befut a társaság; Antal

Imre, Csuka Mónika, Karda Beáta, B. Tóth László, Király Ákos és még két kevésbé ismert „művész”. A könyvtárból pillanatok alatt két függönnyel öltözött átalakított helyiségben öt percre rövidül a sminkelés és a beöltöztetés. Jó háromnegyed ház előtt Antal Imre mesél anekdotákat, udvarol a hölgyeknek; nagyvonalúan, intelligensen, szívesen szólan. A két énekes, mint az est fénypontja, csak egyszerűen szerepeljenek meg. Kazettás magnóról szól a zenekari háttérzene, amire a lányoknak csak rá kell énekelniük. Csuka Mónika a várakozásnak megfelelően inkább farszínháztechnikájával, mintsem hangjával arat sikert. Az egyik énekes a közönség sorából önként jelentkező partnert hív ki a következő szám végigtáncolásához, csekély emleltárgy (dedikált fotó) ellenében. B. Tóth László a műsor címéhez hasonló tévéprodukciónak mutat be rövidfilmet. A földreállított egyszerű egy méteres vásznon megjelenik többek között az Omega és a Piramis együttes is.

A színpad mögött eközben nagyüzem folyik: aki elvégezte a munkáját, felveszi a pénzt (600-1200 forintig) névtől és a színpadon előlított időtől függően, megvárja a következőt, begyűjti a motort és átrobog a szomszéd faluba. Ez a futószalag-módszer sokkal gazdaságosabb, mintha az egész társaságnak együtt kellene utaznia.

Az előadás visszhangja jó, a művelődési ház igazgatója két hét múlva a következő programon is legalább ekkora közönségre számíthat. Elégedetten dörzsöli a kezét, csinosan hatson folyt be, ebből lehet majd fizetni azokat az írókat, költőket, színészeket, akiknek felolvasására, vagy előadójára, csak 10-15 embert lehet összehozni.

A művelődési ház kiürül, a kocsmában visszatérhet az élet a rendes kerékvágásba. Ime a falusi közművelődés egyik fő vonalát képező, a tömegkommunikáció és az oktatáson kívül a legtöbb embert érintő kultúrtevékenység mindennapja Magyarországon, 1979-ben.

Simonyi Tamás

Témafigyelő szolgálat

Óralezen

Egyetemi könyvtárunk egy viszonylag speciális szolgáltatást is végez, melyhez hasonlóan kevés intézmény lát el. Ez az úgynevezett Témafigyelő szolgálat, melynek jelenlegi két munkatársa Zengővári Mária és Alföldi Istvánné.

Zengővári Mariát kértük meg, hogy nyújtson némi tájékoztatást munkájukról.

— Oktatók, kutatók kérhetik, hogy számukra témafigyelést végezzünk. Minden ezt igénylő dolgozó három évenként kitölt egy kérdőívet, amelyen megjelöli az általa kutatott területet és kéri az ehhez kapcsolódó megjelenő irodalmak figyelését. Szélektív megfigyelést végzünk, az oktatók által megjelölt idegen nyelven megjelenő irodalomról. S az általuk kért bontásban kapják meg az információt. Hogy kérdőíveket csak három évente tudunk körbeadni, annak oka, elsősorban a munkaerőhiány. Másrészt elég ritka az az eset, amikor egy

kutató témája ilyen rövid időintervallum alatt gyökeresen megváltozik. Ha ez mégis bekövetkezik, úgy bármikor a figyelt téma változtatását kérheti. Itt kell megemlíteni, hogy egyetemünk új dolgozói is rögtön kérhetik a témafigyelést.

— Milyen mennyiségű anyagot dolgoznak fel ahhoz, hogy a különböző témák iránt érdeklődők igényét kielégíthessék?

— Könyveket és folyóiratokat dolgozunk fel, természetesen lehetőségeinkhez mérten. Ez évente mintegy 15—16 ezer cikket és 4—5 ezer könyvet jelent. Ez utóbbiak közé tartoznak a könyvjellegű anyagok is, mint pl. a disszertációk és vállalati anyagok. Tehát egy év alatt kb. 20—22 ezer dokumentumot kell átneznünk.

— Milyen jellegű anyagok kerülnek feldolgozásra?

— A könyvek beszerzését az állománygyarapítási osztály végzi. Minden magyar nyelven

megjelenő közgazdasági irodalmat beszerzünk, a külföldi irodalom válogatásában pedig a külföldi kiadók prospektusai segítenek bennünket. Itt azért anyagi lehetőségeink erős korlátozó tényezőt jelentenek. Legnagyobb számban orosz és angol nyelven megjelenő anyagokat vásárolunk meg, mivel erre a legnagyobb az igény. Azon túlmenően, hogy a tanszéki szakemberek véleményét a közgazdasági könyvtár beszerzésénél is figyelembe vesszük, sőt megjelölhetik egy-egy könyvről konkrét igényüket. A könyvtárba járó mintegy ezer folyóirat közül ötszázdat dolgozunk fel, melyek körét évente az igényeknek megfelelően bővítjük. A dokumentált folyóiratok jegyzékét pedig évente kiadjuk, hogy az igénylők tudják, melyek kerülnek feldolgozásra, tehát honnét kaphatnak anyagot.

— Mely tanszékek veszik leginkább igénybe a témafigyelő szolgáltatást?

— A kapcsolat intenzitása tanszékenként változik. A politikai gazdaságtan és a világgazdasági tanszék szinte minden dolgozója igénybe veszi szolgáltatásunkat és viszonylag nagy a népgazdaság tervezése tanszék jövőkutató csoport dolgozóinak az érdeklődése.

Összesen mintegy 250 dolgozó él ezzel a lehetőséggel. Sajnos azonban nem elég élő a kapcsolatunk a tanszékekkel, aminek feltehetően az időhiány az oka.

— Mennyi idő alatt dolgoznak fel egy-egy anyagot, tehát mennyire friss egy-egy információ?

— A gépi feldolgozás hiánya miatt csak azt mondhatom, hogy viszonylag gyorsan kerülnek az anyagok feldolgozásra. Egy hónap az az idő, aminél gyorsabban semmiképpen sem kerül feldolgozásra anyag, de általában ennél jóval hosszabb időt vesz igénybe.

— Mint már említettük, hasonló szolgáltatást kevés könyvtár, illetve intézmény végez. Egyetemünk dolgozóin kívül, kik vehetik még igénybe a témafigyelést?

— Egyetemen kívüliek is, évi 250 forint térítés ellenében. Más intézmények, egyetemek tanszékei is élhetnek sőt élnek ezzel a lehetőséggel.

Horváth Nóra

Nem irigyeltem az estis hallgatókat, akik szerdán fél 6-kor előadásra gyülekeztek. Kint ragyogó napsütés, a többség ilyenkor már kifelé megy az épületből, az estis diákok is a Dunára néző ablakokban beszélgetnek. *Ipargazdaságtan előadás lesz, az előadó Szabados Anna docens. III. éves iparos diákok hallgatói; huszonnégyen vannak most, többség lány.*

Amint az előadó belép, elcsendesedik a terem, mindenki a füzeté után kotorászik. Meglepetésként az előadó állást kínál:

— Akar maguk közül valaki az élelmiszeriparban drákal foglalkozni osztályvezetőként jó fizetésért?

Az előadás témája ma a pénzügyi tervezés. A bevezetőben szó esik a terv három fő fejezetéről, kölcsönhatásokról, jellemzőikről. Mindenki feszülten figyel, jegyzetel, teljes csend van.

Ezután a pénzforgalmi terv, a vagyonmérlegterv és az eredményterv ismertetések következnek. A kifejtés aprólékos, olyannyira, hogy a számítás lépései, a tételek mozgása, a nyomtatványok rovatai is tárgyalásra kerülnek.

A jegyzetelés nagy figyelmet igényel, fárasztó is, jól esne már a szünet. Erre azonban nem kerül sor, a hallgatók egyre fáradtabbak, közben letezik a tollat, feladják, lazul a fegyelem, néhányan beszélgetnek. Az általános tárgyalás utáni konkrét példánál megegyezően összeszedik magukat, de már nem mindenki követi a fonalat.

Az előadó észre is veszi ezt, elűt egy-egy viccet, majd a tv legutóbbi gazdaságpolitikai fórumát tárgyalja meg a hallgatókkal.

Az előadás témájához egyelőre nincs kiadott írásos anyag, s gyakorlatot se mindenhol fognak tartani belőle, de ezek a kérdések később a mérlegtan órákon még majd előjönnek.

Az óra végeztével pillanatok alatt kiürül a terem, alig tudok két lányt elcsípni.

— Hogy tetszett az előadás?

— Jó volt, aprólékos és mégis jól átfogta a témát. Talán azért is járnak ilyen kevesen erre az előadásra, mert nagyon kell figyelni, a tanár mindig csak a leglényegesebbt mondja el a kérdéskörrel.

— r —

A tervszakos hallgatók elhelyezkedési gondjairól

A tavalyihoz hasonlóan az idén is gondot okoz a népgazdasági tervező-elemző szakos hallgatók elhelyezkedése. Egy ideje úgy tűnt, hogy ezt még tetézi, hogy a IV. éves tervgazdasági szakos hallgatóknak is az V. évekkel együtt kell pályáznia. A hírt a dékáni hivatalban először meg is erősítették az állami csoportfelelősöknek, mindezt a pályázati határidő előtt két héttel. Ezek szerint 98 V. éves és 43 IV. éves végzősre bőven számolva 78 állás jutott volna. Majdnem kétszer annyi eszkimó, mint fók!

A IV. éven felzárkózás támadt. A kedélyek lecsillapítására Stark Antal oktatási rektorhelyettes, Szuhay Miklós dékán, László János és Szép Jenő tanszékvezetők részvételével a diákképviselői szervezésében fórum jellegű összejövetelt tartottak az érdekelteknek.

Az oktatási rektorhelyettes megnyugtatóan közölte, hogy a IV. éves tervgazdasági sz-

kosoknak nem kötelező idén pályáznunk, ez csak egy lehetőség, bár azt is hozzátette, hogy mindenkinek ajánlja, hogy már most nézzék állás után, mert jövőre csak rosszabb lesz a helyzet. László János elismerte, hogy a tanszék csak később kapott észbe, mivel ők úgy tudták, a IV. éves szakos hallgatóknak csak ősszel kell pályáznunk.

A Munkaügyi és Oktatási Minisztérium illetékesei azonban ebbe nem mentek bele. Stark elvtárs szerint ez még kedvező is, hiszen ez így más, szakmegjelölés nélküli pályázatok közül is válogathatunk, külön pályázat esetén még szűkebb itt volna a választék. A diákság képviselői kérték, hogy szeretnének ezekkel a minisztériumi illetékesekkel találkozni. Stark elvtárs szerint azonban ez nem vinné előre az ügyet. A tanszékvezetők, elsősorban László János megígérték, hogy mozgósítják erőiket és további pályázatokat íratnak

ki, azt azonban előrebecsítették, hogy ezek nem makroszintű, hanem nagyvállalati állások lesznek.

Felvetődik itt az a kérdés, hogy mire jó ilyen nagy számban makroszintű szakembereket képezni, ha nem tudnak ezen a területen elhelyezkedni. Vajon sikerül-e valaha is azt az igen komoly tanulás árán elsajátított többletet alkalmazni, amit ez a szak nyújt?

László János lényegében elismerte, hogy a szakon túlképzés folyt, de hozzátette, hogy jövőre már jobb lesz a helyzet, lévén, hogy a következő évfolyamokon már kevesebb létszám tanul. Magyarul, ez a most IV. éves évfolyam lesz az utolsó áldozata ennek a túlképzésnek.

A diákokat azonban ez egy csöppet sem nyugtatja meg, mint ahogy az is nyugtalanító, hogy még mindig nem közölték hivatalosan a diploma pontos beadási határidejét és a végzés pontos idő-

pontját. Az illetékes tanszékek és az egyetem vezetése most minden segítséget megígér, ez azonban nem szünteti meg a felelősség kérdését. A közhangulat nem túl bizakodó, a jobbnak tartott állásokra óriási a túljelentkezés. Például a Vízgazdálkodási Intézet három meghirdetett állására eddig tizenheten jelentkeztek, a vállalati állások zöme pedig nem látszik megfelelőnek. Véleményünk szerint hiba lenne lekicsinyelni ezeket a problémákat. Elvégre itt emberek sorsáról, az egyéni életpályák indulásáról van szó. S ha ez az életút mindjárt a kezdet kezdetén törést szenved, akkor ez az egyén számára behozhatatlan hátrányt, a társadalom számára pedig a szellemi erőikkel való helyrehozhatatlan pazarlást jelent.

Agg Zoltán

A fenti cikkhez kapcsolódóan egy hír: A pótlólagos elhelyezkedési lehetőségekről tartottak tájékoztatót a Kohó- és Gépipari Minisztérium, az Építészeti és Városfejlesztési Minisztérium és az Egészségügyi Minisztérium illetékesei március 29-én, ahol konkrét ígéretet tettek további pályázatok kiírására. Ezekre a pályázatokra a második fordulón lehet jelentkezni.

Látogatás az NDK legdinamikusabban fejlődő könyvtárában

A berlini Bruno Leuschner közgazdasági főiskola egyetemünk több oktatójának tudatában él kellemesen, hiszen az együttműködési szerződésen alapuló szakmai kapcsolatokat a rokonszenv, a barátság fonalai szövik egyre szilárdabbá. A fonalak száma most egyvel gyarapodott...

Február végén azzal a feladattal utaztam Berlinbe, hogy a két könyvtár együttműködésének módjaiban állapodjam meg az ottani könyvtár igazgatójával.

Indulásom előtt elvégeztem az ilyenkor illő irodalomkutatást, hogy ne terheljem vendég látóimat olyan kérdésekkel, amelyekre a választ előzetesen megkaphatom, és szűkre szabott időmben csupán azt tanulmányoztam, ami az irodalom nem tér ki. Am hiába kutattam, az elmúlt tíz év anyagában egyetlen közleményt sem találtam. Az ismert almanachok egyikében is csupán néhány szűk adat (alapítási év, kötettség) volt. Ilyen előzmények után — mint a készületlen diák — némi szorongással indultam útnak február 29-én. De már este, érkezésem után a repülőtérről szállásom felé menet, a kocsiban kiderült: ok nélkül, mivel a könyvtár még csupán a gépesítési kísérleteiről adott hírt egy rövid közleményben.

Most, a közel tíz évig tartó olykor kudarcoktól tarkított út után fogják ismertetni a bevált, működő rendszert. Nyusodt lelkiismerettel, de felcsigázott kíváncsisággal kerestem fel másnap reggel a könyvtárat.

A könyvtár igazgatója, dr. Riemer Roswitha szívélyesen fogadott, s három napig fáradhatatlanul ismertette tevékenységüket.

A könyvtár 1951-ben a főiskolával egységben keletkezett különböző (többek között a volt Kereskedelmi Kamara, továbbá Biztosítási Intézet stb.) könyvtárak egyesítéséből, de a teljes egybeolvasztás még nem fejeződött be. Az állomány meközelítőleg 240 000 könyvtári egység, ebből körülbelül 120 000 az első néldánv. Az állomány évi gyarapodása körülbelül hétézer könyv és ezer folyóirat.

A harmadik főiskolai reform megszüntette

a fakultásokat és szekciókat állított fel. A szekciók élén igazgatók állnak. Az öt oktatási szekcióval egyenrangú a hatodik: a könyvtár.

A különböző tanácsok egyike a könyvtári tanács, amelynek a tagjai a rektor kéri fel. A könyvtár ügyeivel érdemlegesen azonban a tudományos tanács foglalkozik. Ezen a szekció-igazgatók is jelen vannak.

A főiskolai oktatás audiovizuális eszközökre egyre nagyobb mértékben támaszkodik. A könyvtárra hárult ez év elején az a feladat, hogy a megfelelően nagy mennyiségű dia és egyéb filmeket, hanglemezeket és szalagokat átvegye, gyűjteménnyé szervezze, és gondoskodjék a forgalmazásukról. E munkát most kezdtek el.

A főiskola felelős az NDK-ban a közgazdasági kutatások összefogásáért, s ily módon a könyvtár feladatköre is túlmutat a főiskola falain.

A könyvtár osztályai a főiskola főépületében eléggé szétszórtnak helyezkednek el az alagor és a tetőtér között.

Az elhelyezés ideiglenes: a könyvtár rövidesen a jelenleg étteremnek használt különálló épületbe költözik. Az átalakítás nem igényel sok munkát, mivel már a tervezéskor az volt a főiskola vezetőségének szándéka, hogy idehelyezi a könyvtárat.

Három olvasótermük van. A legforgalmasabb az általános olvasóterem, itt kétszáz ülőhely van, természetesen felszerelve a kötelező és ajánlott irodalommal, továbbá körülbelül ötszáz kurrens folyóirattal. A fűtés elromlott látogatásom napjaiban (kívül körülbelül mínusz nyolc fok volt!), így működés közben nem szerezhettem közvetlen tapasztalatokat.

Az utolsó éves hallgatók egy kisebb olvasótermet (Lesesaal für Fach- und Sonderliteratur) használhatnak. Itt mindenki kap egy kis szekrényt akatáskája elhelyezésére, kulcsát a tanév végén adja le.

Az oktatók olvasóterem — mindössze — né-

hány férőhelyes kutatósarok. Itt 190 kurrens folyóiratot és a kézikönyvtárat használhatnak. Az olvasótermekben a látogatók jelenléti ívet írnak alá, így készül a statisztika.

A beiratkozott olvasók száma körülbelül 4400 (a mi 7—8 ezrünkkel szemben). Ugyanakkor a kölcsönzött kötetek száma 60 ezer, tehát több mint kétszerese, mint nálunk — talán azért is, mert a tanszéki könyvtárakat felszámolták, mindent a központtól kölcsönöznek, névre szólóan. Az oktatók tartós kölcsönzésre kapják a többszámúkat, de ha elvesztették, megfizetik.

Olvasójegyet nem állítanak ki évente, csupán a tanév kezdetén érvényesítik. Az olvasójegy egyben a Staats- és Universitätsbibliothek használatára is jogosítja tulajdonosát.

Mivel igen sok a levelező hallgató és a könyvtár látja el őket irodalommal, külön csoportot szerveztek erre. Feladatukörük a szükséges irodalom beszerzése és szétküldése. Bútorzatuk kissé kopott, avult, majd felújítják az új épületbe költözés után — ellenében a könyvtár feldolgozási-nyilvántartási rendszerével, ami a legkorszerűbb technikával készült!

A főiskolán nemcsak a számítástechnika oktatására helyeznek nagy súlyt, hanem annak gyakorlati alkalmazására, hasznosítására is. Így például külön adatbankja van a főiskolának, ami rendkívül hasznosnak bizonyult az oktatásban. Ugyanis az előadók bizonyos adatokat egymástól eltérően közöltek (véldául nemzeti jóvedelem) és ez a hallgatókat zavarta. Most minden előadó az adatbankra támaszkodik.

A szabad kapacitás lehetőséget nyújtott a számítástechnika könyvtári alkalmazására, amit a főiskola vezetősége kezdeményezett és erősen támogatott. A gépesítést a számítóközpont szakemberei és a könyvtár dolgozói (közöttük is volt néhány számítástechnikus) együttesen végezték. 1970-ben kezdtek hozzá az első programhoz (DOS, az „alsóbb forma”), az első próbaútját 1974-ben volt. A gépen először bibliográfiát állítottak elő.

1975-ben vették meg a Robotron harmadik gépesítésiára készült AIDOS rendszert, s ezt használják.

1978 óta géppel állítják elő a katalóguskartonokat, a bibliográfiákat, a gyarapodási jegyzékeket és visszakeresést is végeznek. A könyvtárstatisztika zömét is természetesen a számítógép készíti.

Eredeti tervük az volt, hogy 1977-ben lezárják a hagyományos cédulakatalógusokat és 1978-tól csak géppel kiírt kódkatalógust használnak. A kumulációk azonban igen sok

papírt emésztettek fel, ezért a géppel kiírt kartonokból hagyományos módon, kézzel szerkesztik katalógusait — ezt azonban igen gyorsan: a beérkezéstől számított 14 napon belül szekrénybe kerül a katalóguscédula.

A kölcsönzési nyilvántartást is gépre vitték. A kölcsönzési határidő lejártá után 10 nappal a gép kiírja a felszólítást. A keresett, de éppen kikölcsönzött műveket előjegyzik — ugyancsak géppel íratják ki az értesítést — és 10 napra férteszik.

Irigykedve néztem jól felszerelt reprográfiai laboratóriumukat és szakirodalmokkutatás oktatását az NDK-ban csak mostanában rendelte el felsőbb utasítás — nálunk még 1966-ban. Jelenleg még csupán az elsőéveseket oktatják a könyvtár használatára, összesen 6 órában (2 óra körülvezetés a könyvtárban, 2 óra előadás, szóbeli magyarázat és 2 óra gyakorlat). Az ötödik félév oktatási anyagát most állítja össze a könyvtár.

A főiskola könyvtára a korszerű technikát legteljesebben alkalmazó könyvtár a NDK-ban.

A gyors fejlesztés — a gépesítési program körülbelül 10 éve — azonban háttérbe szorította a tartalmi munkát, a szervezet karbantartását, de sok energiát kötött le a régebbi dolgozóknak az új technikával szembeni ellenállása is (közülük többen el is távoztak, a megmaradtak azonban az eredmények láttán a gépesítés híveivé váltak).

A gépesítésben egy korszakkal előtértnak járnak, egyes területeken azonban elmaradnak. Ez kiderült már másnap, amikor az első nap feltett kérdéseimre ők tértek vissza, majd tanácsokat is kértek. Így igen őszinte, baráti hangulat alakult ki, és a búcsústen a Historische Weinstube hangulatos gyertyafényben az igazgatótól elmondta, hogy kérdéseimből is kiderült: jónéhány területen átvehetnék a mi tapasztalatainkat, tanulni valójuk van tőlünk. Így például a mi olvasótermi szolgáltatásaink, a nemzetközi kiadványcsere fejlesztésére vonatkozó elképzeléseink, szervezett korszakerősítési, információs rendszerrel kapcsolatos lépéseink stb. igen tetszetek nekik.

Kiszámítottam: a három nap alatt összesen körülbelül 16—18 órát töltöttem a könyvtárban, továbbá 3—4 órát fehérszital mellett beszélgetéssel. És ez a 20—22 óra szakmai élményt nyújtó látogatásom Berlin barátságos, kedves várossá tette számomra.

Walleshausen Gyula
könyvtárigazgató

Főiskolai kosárlabda-bajnokság, Miskolc

A 4. hely teljeseen megérdemelt

HAGYOMÁNYOSAN MINDEN ÉV tavaszán rendez meg a Magyar Kosárlabda Szövetség és az Oktatási Minisztérium egyetemi és főiskolai osztálya felsőoktatási intézmények kosárlabda-bajnokságát. Tavaly egyetemünk férfi és női csapata is bejutott az országos döntőbe. Várakozással tekintettünk az idei selejtezők elé, bízva abban, hogy lányaink és fiaink sikeresen veszik az első akadályt.

A selejtezőben a nők vereséget szenvedtek, így nem jutottak tovább. A fiúk a Gödöllői Agrártudományi Egyetem csapata ellen aratott győzelmükkel vívták ki a döntőbe jutás jogát. Mielőtt elutazunk volna, már ismeretes volt előttünk, a döntőben szereplő többi csapat is. Egyetemünkön kívül az Eötvös Lóránd Tudományegyetem, a Testnevelési Főiskola, a Budapesti Műszaki Egyetem, a

Szombathelyi Tanárképző Főiskola és a vendéglátó Miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem csapata küzdött öt napon át a helyezésekért.

A RÉSZTVEVŐK AZ EGYETEMVÁROSBAN laknak. A férfi mérkőzések a sportcsarnokban voltak, a nők a Zrínyi Gimnázium tornatermében játszottak. Ez a kettéválasztás nem volt szerencsés, mert az időbeni egybeesés és a távolság miatt a döntőn kívül egyetlen női mérkőzést sem láthattunk.

Férfi csapatunk első mérkőzését az Eötvös Lóránd Tudományegyetem csapatával játszotta. Mindkét csapat színvonalasan, sportszerűen, szépen játszott. Az első félidőben az ellenfél egy pontos vezetéshez jutott, amit a második félidőben is tartani tudott. A végeredményt is azt mutatja, hogy nagyon szoros, fej-fej melletti küzdelemben 92:90

arányban, alig valamivel maradtunk alul.

A következő napon két nehéz mérkőzés állt előttünk. Délelőtt a Testnevelési Főiskolásoknak szereztünk nem várt perceket azzal, hogy nemcsak az első félidő végén, hanem egészen a második félidő tizenharmadik percéig mi vezetünk. A mérkőzés végeredménye azonban a papírforma szerint alakult: győzött a TF 81:72 arányban. E mérkőzés után ebéd és néhány órai pihenő következett. Este ismét pályára lépett csapatunk. A későbbi győztes, Budapesti Műszaki Egyetem csapata volt az ellenfelünk. A fiúk nagyszerűen játszottak és dicséretes teljesítménynek mondható, hogy mindössze 87:74 arányban bizonyult jobbnak a MAFC.

Még két mérkőzés volt hátra valójában a két csapat legyőzését tűztük ki. A Szom-

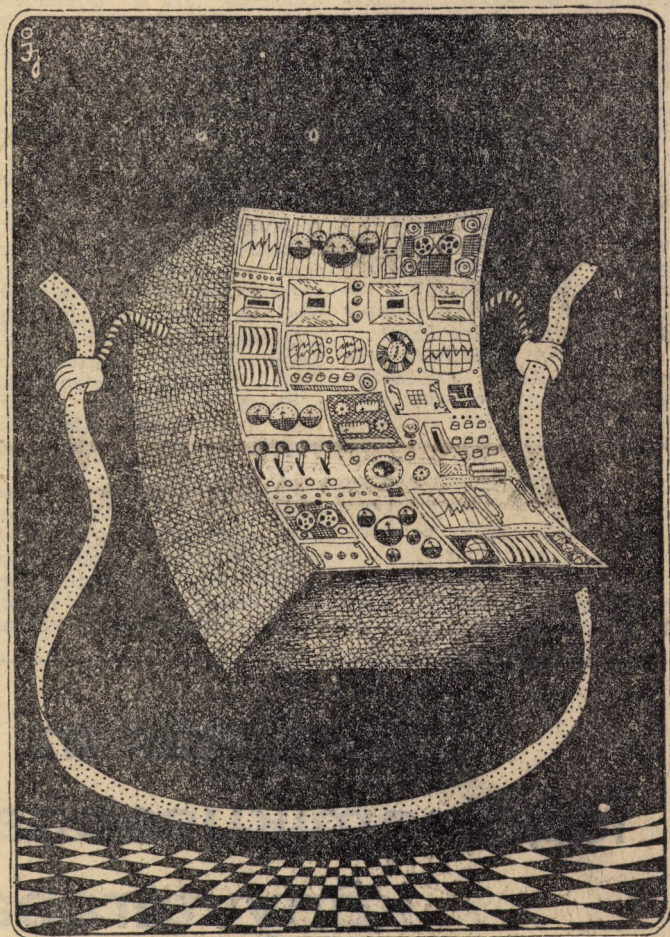
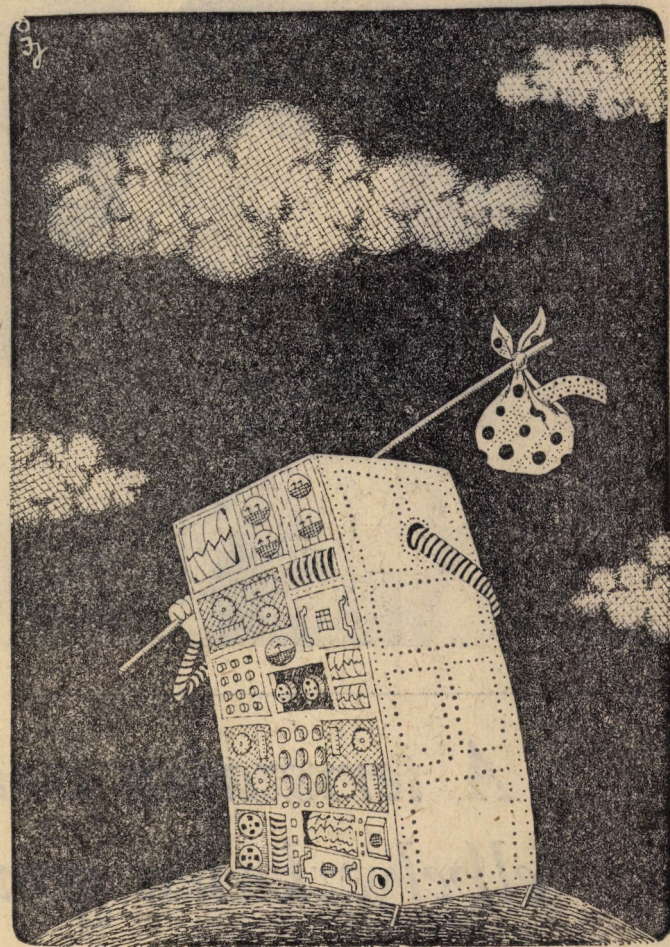
bathelyi Tanárképző Főiskola csapatát „lesöpörve a pályáról” 103:67 arányban győztük le, majd másnap a vendéglátó Nehézipari egyetemistákat 82:77-re utasítottuk magunk mögé.

A mérkőzéseink kellemes meglepetése volt, hogy egy kivétellel, Cziffra Mihály, nemzetközi játékvezető fújta meccseinket.

Úgy érzem, az Országos Egyetemi és Főiskola Kosárlabdatorna döntőjében kemény munkával elért 4. hely teljeseen megérdemelt.

Köszönet Némethi Gábornak, Fodor Istvánnak, Nyiri Miklósnak, Héra Attilának, Ormai Ferencnek, Csató Ferencnek, Koczka Lajosnak és Bokros Istvánnak a kemény és sportszerű játékot, küzdelemet, amit a bajnokság valamennyi mérkőzésén tanúsítottak.

Hegedűs Anna

Izsák Jenő karikatúrái

Kosárfesztivál a Kinizsi utcában

Vendégek négy országból

Nagyszabású nemzetközi kosárlabdatornát rendez egyetemünk testnevelési tanszéke KISZ-szervezete május 15. és 18. között. A szocialista országok közgazdasági egyetemének és főiskoláinak 8. viadalára Szófia, Varsó, Berlin, Prága és Pozsony női, valamint férfi együttesei várjuk.

A Közgáz két éve kapcsolódott be ebbe a vetélkedésbe, s máris szép eredményekkel dicsekedhet. A fiúk mindkétszer elsősk lettek, míg szebbek csapatunk 1977-ben a 2. tavaly pedig a 4. helyet szerezte meg.

A Közgáz NB II-ben szereplő játékosait vonultatja fel, s minden bizonyos nagy csatákat láthatnak majd érdeklődők a Kinizsi utca egymással szemben levő két termében, a Közgáz- és a MAFC-pályán.

Egy ilyen torna lebonyolítása nem kevés kiadással jár. Az anyagi terheket főként az egyetemi és a Budapesti KISZ-bizottság, valamint az Oktatási Minisztérium viseli – mint azt Tóth Andorné, a testnevelési tanszék munkatársa, a torna fíradhatatlan és lelkes főszervezője újságot. De ezen kívül nagy segítséget nyújt még Lauthán Ferenc belkereskedelmi miniszterhelyettes, valamint a társához tartozó vállalatok közül a Magyar Reklámszövetség, a Centrum Áruházak,

a Hungarhotels és a MŰ-TEX is a fődíjak és a különböző ajándékok előteremtésében.

A verseny fővédnöke pedig Berend T. Iván rektor.

Ebből a felsorolásból is látszik, hogy nem akármilyen viadal elé nézünk. Reméljük, nagyon sokan fogják majd buzdítani kosarasainkat, s egyben élvezik is majd ezt az egyetemisták körében talán legnépszerűbb, s meglehetősen látványos, szórakoztató játékot.

Ennek érdekében is közöljük a versenynapok programját, pontosabban a Közgáz mérkőzéseinek időpontját.

Május 15. (kedd): 11.30-kor Közgáz–Varsó (férfi), utána 12.50-kor Közgáz–Varsó (női) a közgáz-teremben.

Május 16. (szerda): 10.40-kor Közgáz–Pozsony (női) a Közgáz-teremben, ugyanez a MAFC-pályán Közgáz–Pozsony (férfi).

Május 17. (csütörtök): 8-kor Közgáz–Szófia (férfi) a Közgáz-pályán, s ugyancsak 8-kor Közgáz–Szófia (női), de a MAFC-teremben. 10.40-kor pedig Közgáz–Berlin (férfi) a Közgáz-pályán.

Május 18. (péntek): 9.40-kor Közgáz–Prága (női), utána 11-kor ugyanez a párosítás, csak éppen férfi változatban a Közgáz-teremben.

A kosarasoknak és a szurkolóknak egyaránt színvonalas, érdekes, felejthetetlen mérkőzéseket és jó szórakozást kívánunk!

Focisiker előtt a Közgáz

Bizonyára kevesen tudnak róla, hogy az ős óta tartó budapesti egyetemi és főiskolai futballbajnokság most közeledik a befejezéshez.

Az egyetemünket képviselő csapat két tagjával, Sulyok Lászlóval, a csapatkapitánnyal, és Nagy Lajossal beszélgettem.

– Kik játszanak a csapatban rajtukon kívül, hogy alakult ki ez az összeállítás?

– Negyedévesek, akik közül néhányan már a tavalyi bajnokságokon is részt vettek; Lakatos Zoltán, Tóth József, Alföldi István, Rév András, Köntös Péter; III. évesek: Bartos György, Kiss József, Kersánszky György és egy másodéves is van a csapatban, Szabó András. Néhányszor játszottunk együtt a mostani III. évesekkel, itt a kolesz melletti dühöngőben és a tavalyi KEN sportnapon, a régiakkal pedig más kispályásbajnokságokon is indultunk, – így kovácsolódott össze a csapat. Nagyon lelkes és odaadó játék jellemzi ezt a társaságot, mindegyikünknek szívügye ez a sport.

– Kikkel játszottatok eddig és milyen eredménnyel?

– Tizenhat budapesti egyetem és főiskola csapata indult a bajnokságon. Két sejtető volt, amelyek a Kertészeti Egyetemen zajlottak. A selejtezőben körmérkőzést játszottunk, ezekből az első négy csapat jutott tovább a meccsben mindig nagy gólkülönbséggel nyert a csapatunk. A döntő mérkőzéseinek színhelye a Kandó Kálmán Főiskola. Eddig a döntőben sem kaptunk még ki. Az Államigazgatási Főiskola ellen 2:1-re győztünk, az ELTE csapatával szemben 3:2-re, a Gyógypedagógiai Főiskola ellen 2:2, a Külkereskedelmi Főiskola ellen 3:3 (ez a mérkőzés félbeszakadt az ellenfél hibájából), és a BME csapata ellen 2:1 volt az eredmény.

– Milyen esélyetek van a győzelemre?

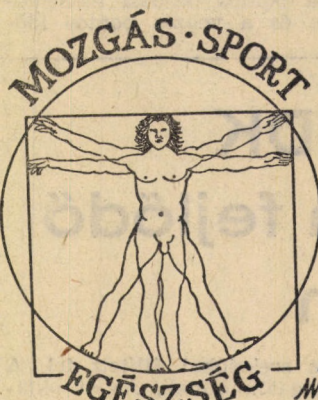
– Két mérkőzés van még hátra: a Pénzügyi és Számviteli Főiskola és a Kandó Kál-

mán Főiskola ellen. Ha az előbbi csapat ellen győzünk, akkor mi nyerjük meg a bajnokságot.

– A testnevelési tanszék-ről, ki kíséri figyelemmel a játékot?

– Idén Katona Sándor foglalkozik velünk, nagyon lelkes támogatónk, a mérkőzésekre szinte mindig eljön. Nagy problémánk viszont, hogy nincs helyünk az edzésre, gyakorlásra, és így legtöbbször tétmeccseket játszunk. A foci a kézi- és kosárlabdával együtt a kedvelt sportok közé tartozik, ezért is nagy hiányt jelent, hogy nincs pályánk.

Fodróczy Annamária

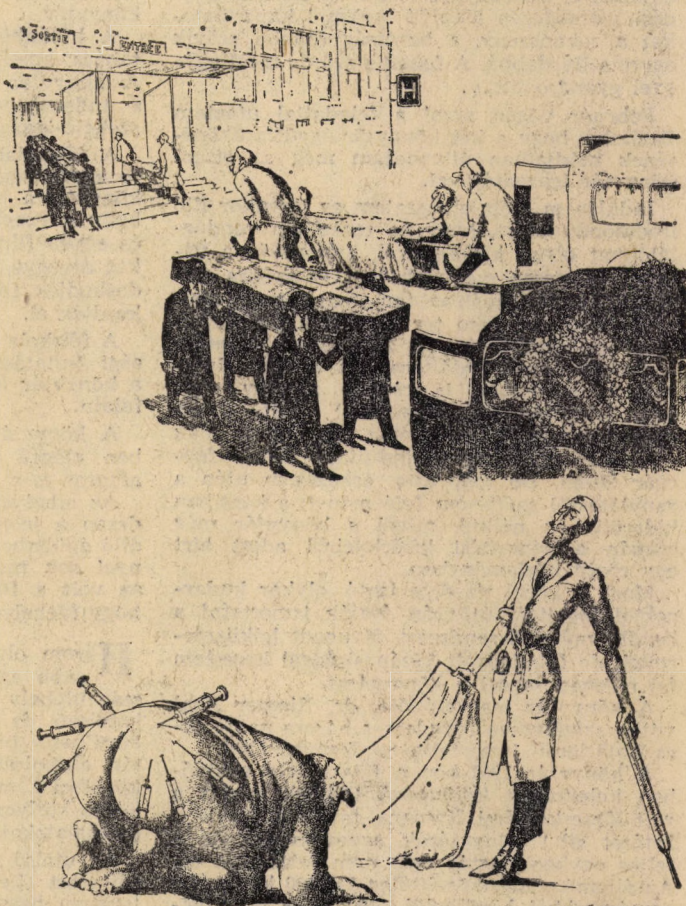
A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
 Felelős szerkesztő:
 FARKASINSZKYNE HALAY EDIT
 Szerkesztőség:
 1093 Budapest, IX. Dimitrov tér 8.
 Telefon: 174-548
 Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat
 Budapest VIII., Blaha L. tér 3.
 Felelős kiadó:
 CSOLLÁNY FERENC
 79-1824 Székra Lapnyomda
 Budapest
 Felelős vezető:
 CSÖNDES ZOLTÁN
 vezérigazgató

Pingpongparádé

Idén is megrendezik az országos egyetemi és főiskolai asztalitenisz-bajnokságot a Kertészeti Egyetem Villányi úti sportcsarnokában.

A kétnapos viadalon a Közgazdasági Egyetem sportolói folytatták hagyományosan jó szereplésüket. Az értékes tiszteletdíjakon kívül a nem hivatalos egyetemek közötti pontversenyt is nagy fölényrel nyerték.

Eredmények: Női csapat: 1. Közgazdasági Egyetem I. csapata (Bogyó, Lukács). 2. Közgazdasági Egyetem I. csapata (Merényi, Pásztor). Egyéni: 1. Bogyó Katalin (Közgáz), 1. Bogyó, Lukács (Közgáz). Férficsapat: 1. Közgáz I. csapata (Bodrogi, Németh). Egyéni: 2. Bodrogi József (Közgáz). Vegyes páros: 1. Bodrogi, Bogyó (Közgáz), 2. Németh, Lukács (Közgáz), 3. Perkö, Pásztor (Közgáz).

C. Serre rajzai